



**ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ
НА
РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

ЗА ПЕРИОДА 2025-2029 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

АКРОНИМИ	8
ВЪВЕДЕНИЕ	10
ФИСКАЛНА И ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА	12
Приоритети, цели и мерки:.....	12
Приоритет: Балансирана фискална политика	12
Приоритет: Завършване на процеса към присъединяване на България към Евророната.....	12
Приоритет: Повишаване на справедливостта в обществото, чрез намаляване на дела на неформалната (сивата) икономика	12
Приоритет: Ефективно управление на средствата от Европейския съюз.....	13
Приоритет: Развитие на небанковия финансов сектор.....	13
ВЪТРЕШНИ РАБОТИ.....	14
Приоритети, цели и мерки:.....	14
Приоритет: Гарантиране на ефективната защита на границите и противодействие на незаконната миграция.....	14
Приоритет: Подобряване на безопасността на движението по пътищата.....	14
Приоритет: Изграждане на системи за киберсигурност и противодействие на чуждестранните намеси в информационното пространство.....	15
Приоритет: Продължаване на усилията за членство на България в Евророната	15
Приоритет: Поддържане на високи нива на сигурност, безопасност и обществен ред и ефективно противодействие срещу престъпността	15
Приоритет: Изваждане на България от т. нар. „Сив списък“ за пране на пари	16
Приоритет: Премахване на американските визи за българските граждани	16
Приоритет: Осигуряване на институционални гаранции за провеждането на честни и свободни избори	16
Приоритет: Подобряване на мерките за закрилата на децата и срещу домашното насилие	16
Приоритет: Повишаване на интегритета и лоялността на служителите в системата на МВР	16
ВЪНШНИ РАБОТИ	18
Приоритети, цели и мерки:.....	18
Приоритет: Активно участие и конструктивен принос в политиките и колективните решения на ЕС и НАТО, съобразени с националния интерес	18
Приоритет: Утвърждаване на България като регионален фактор за стабилност в Югоизточна Европа и Черноморския регион, допринасящ за отношения на добросъседство, регионално сътрудничество, интеграция и свързаност	19
Приоритет: Отстояване и гарантиране на правата и интересите на българските граждани, на лицата с българско самосъзнание и на българските общности зад граница	20
Приоритет: Надграждане на установените стратегически партньорства с евро-атлантическите партньори.....	21
Приоритет: Изграждане на нови партньорства с държави извън евро-атлантическата зона. Развитие на прагматични взаимноизгодни отношения с държави от т.нар. „Глобален юг“	22

Приоритет: Активна роля в областта на многостранната дипломация и разрешаването на глобалните проблеми чрез многостранно сътрудничество.....	23
Приоритет: Културната и дигиталната дипломация като инструмент за международно влияние и престиж. Културна дипломация за популяризиране в чужбина на българската култура и историческото наследство	23
Приоритет: Стратегическа комуникация и публична дипломация, насочени към защита на националната сигурност и противодействие на дезинформацията и хибридните заплахи ..	24
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВО	25
Приоритети, цели, мерки:	25
Приоритет: Продължаване реализацията на започнатите проекти по Общинската инвестиционна програма	25
Приоритет: Извеждане на качеството на живот на хората като първостепенен приоритет с фокус върху здравеопазването, образованието и развитието на пазара на труда.....	25
Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост	26
Приоритет: Провеждане на политики за повишаване на благосъстоянието, намаляване на социалните неравенства, ефективна подкрепа за уязвимите групи като елементи на демографската политика и балансираното регионално развитие.....	26
Приоритет: Повишаване на конкурентоспособността и политики за растеж на икономиката чрез намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест, в т.ч. осигуряване на среда за привличане и засилване на инвестициите в технологии, иновации и модерна транспортна, индустриална и енергийна инфраструктура, стимулиране на научните изследвания и цифровизацията. Прилагане на мерки в подкрепа на малките и средни предприятия	27
Приоритет: Провеждане на политики за модернизация на страната, в т.ч. ускорени инвестиции в пътна инфраструктура.....	27
Приоритет: Ускоряване на инвестициите в културните и творческите сектори и насърчаване на достъпа до култура	29
Приоритет: Решителни действия за справяне с безводие и гарантиране на достъпа до питейна вода в засегнатите райони	30
ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА.....	31
Приоритети, цели, мерки:	31
Приоритет: Повишаване на качеството на живот на хората с фокус върху пазара на труда и доходите	31
Цел: Подобряване на цялостната подкрепа на семействата с деца	31
Приоритет: Развитие на сектора на социалната и солидарна икономика.....	33
Приоритет: Прилагане на координирани семейни политики, насочени към предоставяне на качествени социални услуги за децата и семействата и борба с детската бедност	33
Приоритет: Провеждане на политики за повишаване на благосъстоянието, намаляване на социалните неравенствата, ефективна подкрепа за уязвимите групи като елементи на демографската политика и балансираното регионално развитие.....	34
Приоритет: Закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашно насилие	35
Приоритет: Въвеждане на споделено родителство по исков ред и мерки срещу родителското отчуждение	36

ОТБРАНА.....	37
Приоритети, цели и мерки:.....	37
Приоритет: Гарантиране на националната сигурност и отбрана и защита на националните интереси чрез активно участие в НАТО и ЕС	37
Приоритет: Изграждане на системи за киберсигурност и противодействие на чуждестранните намеси в информационното пространство.....	39
Приоритет: Развитие на производствения капацитет на отбранителната индустрия	39
Приоритет: Ангажираност към мира и сигурността в Европа чрез подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Украйна	39
ПРАВОСЪДИЕ.....	40
Приоритети, цели и мерки:.....	40
Приоритет: Продължаване на усилията за членство на България в Евроната	40
Приоритет: Изваждане на България от т. нар. „Сив списък“ за изпиране на пари.....	40
Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост	41
Приоритет: Стимулиране на цифровизацията.....	42
Приоритет: Предприемане на необходимите мерки за осигуряване на бързина и прозрачност в съдебните производства, подобряване на правораздавателната дейност чрез разширяване обхвата на електронното правосъдие, създаване на допълнителни гаранции за спазване на задължителните срокове за произнасяне, подобряване на организацията за електронно призоваване и електронно подаване на документи до съда, както и гаранции за случайното разпределение на делата по действащия ЗСВ.....	43
Приоритет: Промени в наказателния процес с цел ускоряване на досъдебната и съдебната фаза	44
Приоритет: Усъвършенстване на законодателството с цел закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашното насилие	45
Приоритет: Гарантиране на демократичния правов ред и защита на парламентарната демокрация - укрепване на институциите и освобождаването им от корупционно влияние чрез провеждане на антикорупционна политика и реформи в правосъдната система, гарантиране на честни и свободни избори, отстояване на стандартите за защита на човешките права и международния правов ред	46
Приоритет: Активно участие в политиката на ЕС за възпиране на чужда агресия като единствена гаранция за справедлив и траен мир в Източна Европа	47
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА	48
Приоритети, цели и мерки:.....	48
Приоритет: Подобряване на качеството и достъпа до училищно образование	48
Приоритет: Интегрирана политика за ранно детско развитие.....	50
Приоритет: Повишаване на качеството и репутацията на българското висше образование.....	50
Приоритет: Развитие на науката и научните изследвания	51
Приоритет: България като духовно и езиково пространство по целия свят	51
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ.....	53
Приоритети, цели и мерки:.....	53

Приоритет: Развитие на здравеопазването и подобряване на достъпа до здравна грижа.....	53
Приоритет: Извеждане на качеството на живот на хората като първостепенен приоритет с фокус върху здравеопазването.....	55
Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ	56
КУЛТУРА.....	57
Приоритети, цели и мерки:.....	57
Приоритет: Подобряване на средата и стимулиране развитието на културните и творческите сектори.....	57
Приоритет: Подобряване на достъпа на българската публика до европейска и световна съвременна култура и популяризиране на българската култура	59
ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ.....	61
Приоритети, цели и мерки:.....	61
Приоритет: Развитие на конкурентноспособно, пазарно ориентирано и устойчиво на климатичните промени земеделие.....	61
Приоритет: Мобилизиране на потенциала на селските райони за постигане на балансирано социално и териториално развитие	64
Приоритет: Развитие на устойчив и икономически жизнеспособен Сектор „Рибарство и аквакултури“	64
Приоритет: Развитие на устойчив и жизнеспособен горски сектор.....	64
ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ	66
Приоритети, цели и мерки:.....	66
Приоритет: Повишаване качеството на живот на хората с фокус върху околната среда	66
Приоритет: Повишаване качеството на водоснабдителните и канализационни услуги.....	69
Приоритет: Решителни действия за справяне с безводието и гарантиране на достъпа до питейна вода в засегнатите райони	69
Приоритет: Подобряване на прилагането на регулациите в областта на околната среда.....	69
ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ	70
Приоритети, цели и мерки:.....	70
Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост	70
Приоритет: Осигуряване на среда за привличане и засилване на инвестициите в технологии, иновации и модерна транспортна, индустриална и енергийна инфраструктура, стимулиране на научните изследвания и цифровизацията. Прилагане на мерки в подкрепа на малките и средни предприятия	71
Приоритет: Модернизация на страната и развитие на транспортната инфраструктура	72
Приоритет: Ефективна подкрепа за повишаване на благосъстоянието на уязвимите групи и балансираното регионално развитие	72
Приоритет: Активни действия за разширяването на Европейския съюз в Западните Балкани при спазване на всички съществуващи договорености между заинтересованите страни и в съответствие с националния интерес на България като устойчив фактор за стабилност в региона	73

ИКОНОМИКА И ИНДУСТРИЯ.....	74
Приоритети, цели и мерки:.....	74
Приоритет: Конкуренетоспособност и растеж на икономиката.....	74
Приоритет: Индустириална политика	75
Приоритет: Ускорено изпълнение на НПВУ	75
Приоритет: Защита на икономическите интереси на потребителите	75
Приоритет: Външноикономическо сътрудничество.....	75
Приоритет: Инвестиции в зелени технологии.....	76
Приоритет: Разширяване на ЕС и интеграция на Западните Балкани	76
ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ.....	77
Приоритети, цели и мерки:.....	77
Приоритет: Развитие на устойчива иновационна политика.....	77
Приоритет: Подобряване на инвестиционната среда	78
Приоритет: Ускоряване на индустриалния растеж	79
Приоритет: Ускорено изпълнение на НПВУ	80
ЕНЕРГЕТИКА	81
Приоритети, цели и мерки:.....	81
Приоритет: Гарантиране на енергийната сигурност на страната	81
Приоритет: Засилване на инвестициите в енергийна инфраструктура.....	82
Приоритет: Енергийна ефективност и декарбонизация	82
Приоритет: Развитие на българската енергетика чрез нови ядрени мощности и подкрепа на въглищните централи.....	83
Приоритет: Използване на потенциала на подземни природни богатства	83
ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ	84
Приоритети, цели и мерки:.....	84
Приоритет: Гарантиране на устойчиви публични финанси и ефективно управление на публичните инвестиции.....	84
Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ	85
Приоритет: Намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест	85
Приоритет: Модернизация на страната чрез развитие на електронното управление	85
Приоритет: Дигитализация и антикорупционна отчетност в публичния сектор.....	86
ТУРИЗЪМ.....	87
Приоритети, цели и мерки:.....	87
Приоритет: Създаване на благоприятна бизнес среда за развитие на устойчив туризъм.....	87
Приоритет: Развитие на конкурентоспособен туристически сектор	88
Приоритет: Успешно позициониране на България на световния туристически пазар	88
Приоритет: Балансирано развитие на туристическите райони.....	89
МЛАДЕЖ И СПОРТ	90
Приоритети, цели и мерки:.....	90

Приоритет: Подобряване на условията за развитие на спорта в Република България и утвърждаването му като ефективен социален модел.....	90
Приоритет: Подкрепа и развитие на младите хора в Република България	92
МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ.....	94

АКРОНИМИ

АЕЦ	Атомна електроцентрала
АМ	Автомагистрала
АПК	Административнопроцесуален кодекс
БАИ	Българска агенция за инвестиции
ББР	„Българска банка за развитие“ ЕАД
БВП	Брутен вътрешен продукт
БКИ	Български културни институти
БЕХ ЕАД	„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГДПП	Главна дирекция „Гранична полиция“
ГИС	Географска информационна система
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ДДС	Данък върху добавена стойност
ДКИ	Държавни културни институти
ДПФ	Държавен поземлен фонд
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
е.ж.	Еквивалентен жител
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕРП	Електроразпределително предприятие
ЕС	Европейски съюз
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗОНПИ	Закон за отнемане на незаконно придобитото имущество
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСИС	Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г.
КАРМЕН	CARMEN (The Carpathian Modernised Energy Network)
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МИИ	Министерство на икономиката и индустрията
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МОНИВАЛ	Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL - Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism)
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МП	Министерство на правосъдието
МПК	Междуправителствени комисии
МСП	Малки и средни предприятия
МПС	Моторно превозно средство
НАТО	Организация на Северноатлантическия договор (NATO – North Atlantic Treaty Organization)
НАП	Национална агенция за приходите
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НЗИС	Национална здравно-информационна система
НК	Наказателен кодекс
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПК	Наказателно-процесуален кодекс

НС	Народно събрание
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	Организация на обединените нации
ОЧИС	Организация за Черноморско икономическо сътрудничество
ПАВЕЦ	Помпено-акумулираща водноелектрическа централа
ПОС	Програма „Околна среда“ 2021 – 2027
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПРР	Програма „Региони в растеж“ 2021-2027
ПСЮИЕ	Процес за сътрудничество в Югоизточна Европа
САЩ	Съединени американски щати
СИМ/ВІМ	Строително-информационно моделиране/Building Information Modeling
СПА	(SPA от лат. „Sanus per aquam“) – здраве чрез водата
СПРЗСР	Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ФРОНТЕКС	Европейска агенция за гранична и брегова охрана (The European Border and Coast Guard Agency (Frontex))
ЮНЕСКО	Организация на обединените нации за образование, наука и култура (UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
AKIS	Agricultural Knowledge and Innovation System (Система за знания и иновации в селското стопанство в България)
BORIS	Beneficial Ownership Register Interconnection System (Система на европейските регистри на действителните собственици)
eFTI	Electronic Freight Transport Information (електронен обмен на информация за товарните превози)
GOVSATCOM	The European Union Governmental Satellite Communications (Програма за правителствени спътникови комуникации на ЕС)
HEMS	Helicopter Emergency Medical Service (Системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздух)
HIMARS	High Mobility Artillery Rocket System - ракетна система за залпов огън с повишена мобилност
ICP Forests	International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests (Международната кооперативна програма за оценка и мониторинг на влиянието на атмосферното замърсяване върху горските екосистеми)
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe (Инфраструктура за пространствена информация)
IRIS-2	Infrastructure for Resilience, Interconnectivity and Security by Satellite (Инфраструктура за устойчивост, взаимосвързаност и сигурност чрез спътник)
IRIS-T	Infrared imaging system tail/thrust vector-controlled
PRS	Public Regulated Service (обществено регулирана услуга)
TEN-T	Trans-European Transport Network (Трансевропейска транспортна мрежа)
UN Tourism	Световна организация по туризъм към ООН

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на Република България за периода 2025 г. - 2029 г. (Програмата за управление/Програмата) е резултат от обединените усилия и компромиси от страна на Коалиция ГЕРБ-СДС, Коалиция БСП-Обединена левица и Политическа партия „Има такъв народ“, с подкрепата на ПГ „ДПС – ДПС“. Програмата е създадена в духа на консенсус и политическа отговорност, за да осигури стабилност, предвидимост и развитие на България в условията на динамични икономически и геополитически предизвикателства и се основава на политическите приоритети, заложиени в Споразумението за парламентарно мнозинство за изпълнение на управленска програма.

България има нужда от ефективно управление, което да укрепи демократичните институции, да гарантира върховенството на закона и да възстанови доверието в държавата. Само чрез реформи, прозрачност и прилагане на демократични механизми могат да бъдат преодолени системните проблеми и да бъдат създадени условия за дългосрочен икономически растеж и за социална справедливост.

Финансовата стабилност и икономическата конкурентоспособност са основополагащи за дългосрочното развитие на страната. Устойчивата финансова среда е предпоставка за икономически растеж, а конкурентоспособната икономика е ключова за запазването на макроикономическата стабилност. Управлението ще се ръководи от принципите на предвидимост, разумно управление на публичните ресурси и насърчаване на инвестициите и иновациите.

Един от основните ангажименти е повишаването на качеството на живот. Българските граждани трябва да имат достъп до модерно и ефективно здравеопазване, качествено образование и сигурна социална среда. Ще бъдат приложени целенасочени мерки за намаляване на регионалните дисбаланси, за подкрепа за семействата, за подобряване на условията за реализация на младите хора. Ще се работи за подобряване на мерките срещу домашното насилие и за създаване на условия за равнопоставеност и приобщаване на лицата в неравностойно положение. Социалната политика ще бъде балансирана с икономическите реалности, така че да се гарантират устойчиви доходи, достъп до качествени услуги и ефективно използване на публичните ресурси.

Интеграцията на България в европейската икономическа и финансова архитектура ще бъде приоритет. Ще се провежда единна и съгласувана политика в процеса на вземане на решения в ЕС, като всички политики ще бъдат съобразени с макроикономическата стабилност, устойчивостта на публичните финанси и нуждите на обществото.

Основни приоритети в управлението на страната ще бъдат изграждането на ефективна, прозрачна и справедлива правосъдна система, която осигурява реален достъп до правосъдие, бързина и прозрачност в съдебните производства, разширяването на обхвата на електронното правосъдие и провеждането на истинска реформа, която да доведе до връщане на доверието на гражданите в съдебната власт.

Правителството ще работи за създаване на благоприятна среда за растеж, включително за намаляване на бюрократичната тежест, за стимулиране на предприемачеството и за насърчаване на икономическата активност. Това ще позволи на бизнеса и гражданите да се възползват от новите възможности, създадени от икономическата модернизация и интеграцията в европейските пазари.

За да бъде извадена България от т.нар. „Сив списък“ на FATF ще се работи за подобряване на междуведомственото сътрудничество между правоохранителните органи в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и ще се предприемат съвместни междуинституционални действия за по-бързо и качествено предотвратяване, установяване и разследване в сферата на изпирането на пари. Паралелно с това ще се предприемат действия

за освобождаването на институциите от корупционно влияние и за ефективно противодействие на организираната престъпност и на трансграничните престъпни мрежи.

Приоритет в управлението ще бъде ефективното и ефикасно управление на средствата от фондовете на Кохезионната политика за програмен период 2021-2027 г. и на средствата от донорски програми, както и ефективното участие в дебата за бъдещето на Кохезионната политика за периода след 2028 г. За да се осигури изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), ще се извърши предоговаряне с Европейската комисия и ще се работи за ускоряване на изпълнението на оставащите реформи и инвестиции по плана.

За намаляване на негативното въздействие от разширяването на обхвата на Схемата за търговия с емисии (ETS II) върху уязвимите групи в кратък срок ще се разработи и представи на Европейската комисия Социален план за климата.

Енергийната сигурност и независимост са ключови за дългосрочната устойчивост на страната. България ще следва стратегия за диверсификация на енергийните източници, развитие на ядрената енергетика и инвестиции в зелени технологии със стремеж за предвидими и достъпни цени за потребителите. Ще бъдат приложени иновационни решения за повишаване на енергийната ефективност и за намаляване на зависимостта от външни доставчици, с акцент върху устойчивото развитие и дългосрочната икономическа сигурност.

Националната сигурност и външната политика ще бъдат насочени към укрепване на позициите на България в ЕС и НАТО при защита на националния интерес и регионалната стабилност. Външнополитическите приоритети ще бъдат насочени към засилено сътрудничество в европейските и международните институции, за да се гарантира икономическа устойчивост, енергийна независимост и защита от външни заплахи. Ще се приеме нова Стратегия за национална сигурност, която да отчете нарастващите предизвикателства и настъпилите радикални промени в средата на сигурност в глобален аспект и да съответства на актуалните стратегически документи на НАТО и ЕС.

Програмата за управление е израз на споделена политическа отговорност и визия за предвидимо, ефективно и модерно управление. Чрез ясни реформи, стратегически инвестиции и социална отговорност правителството ще работи за по-силна икономика, по-справедливо общество и стабилно бъдеще за всички български граждани.

ФИСКАЛНА И ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА

Публичните финанси са основен стълб за гарантиране на устойчивото и балансирано развитие на обществото. През последните няколко години политическата криза доведе до сериозно отклоняване от исторически утвърдените политики за благоразумно фискално управление. Връщането към предвидимост и устойчивост е едно от най-съществените предизвикателства пред правителството. Стабилността на фиска е нужна не само за да спазваме правилата на Европейския съюз, не само за да се присъединим към Евроразоната, но най-вече за да бъдем справедливи към отделните поколения българи.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Балансирана фискална политика

Стремежът към балансиран бюджет не е самоцел. Да харчиш повече от колкото разполагаш създава дългосрочни проблеми:

- поставя под риск установения модел на ниска данъчна тежест
- намалява суверенитета на държавата, като ни поставя в прогресиращи зависимости от външните кредитори
- отдалечава ни от целта за пълна интеграция в механизмите на Европейския съюз – Евроразоната

Приоритет: Завършване на процеса към присъединяване на България към Евроразоната

Единната валута е едно от най-ярките проявления на солидарност и доверие между държавите-членки на Европейския съюз. За годините на нейното съществуване тя се превърна във втората резервна валута в света. Водени от разбирането, че присъединяването към Евроразоната ще донесе само ползи за икономическото и социално развитие на страната ще подчиним всички политики и решения, за да ускорим въвеждането на еврото като официална валута в България. Ще поискаме от нашите партньори – Европейската централна банка и Европейската комисия, максимално бързо да оценят готовността за въвеждането на еврото в България, като поискаме извънреден конвергентен доклад в началото на 2025 г.

Приоритет: Повишаване на справедливостта в обществото, чрез намаляване на дела на неформалната (сивата) икономика

Цел: Увеличаване на приходите в бюджета чрез предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци, мита, осигурителни вноски и такси

Мерки:

- Усъвършенстване на законодателството, осъществяване на по-ефективен превантивен и последващ контрол, засилване на междуинституционалното сътрудничество и координация, и ефективен обмен на информация
- Гарантиране правилното събиране на ДДС и предотвратяване на отклонението от данъчно облагане чрез цифрово отчитане (електронно фактуриране) на сделките за възмездни доставки на стоки и услуги
- Подобряване на регулаторната рамка в областта на данъчното законодателство, която включва законодателни изменения за разширяване на обхвата на трудовите правоотношения с правоотношения, различни от трудови договори, (т.нар. правоотношения по граждански договори), с оглед избягване укриването на доходи и неплащането на данъци и задължителни осигурителни вноски.
- Решително противодействие на незаконосъобразните практики чрез засилване на междуинституционалното сътрудничество и ефективен обмен на информация за данъчни цели

Цел: Повишаване на доброволното спазване на данъчното законодателство

Мерки:

- Създаване на условия за по-икономично и по-лесно спазване на законодателството от задължените лица
- Опростяване на административните процедури, разширяване на дела и повишаване на качеството на електронните услуги

Приоритет: Ефективно управление на средствата от Европейския съюз

Цел: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост

Мерки:

- Финализиране на предложението за изменение на НПВУ по реда на чл. 21 от Регламент (ЕС) 2021/241 и договаряне на глава REPowerEU чрез отпадане/ промяна на обхвата на инвестиции и промяна на реформи
- Мобилизиране на отговорните институции за изпълнението на реформите и инвестициите, включени в НПВУ
- Регулярно наблюдение на изпълнението на експертно и политическо ниво

Приоритет: Развитие на небанковия финансов сектор

Цел: Разширяване на възможността бизнесът да се финансира на финансовите пазари и подобряването на финансовата грамотност на българските граждани

Мерки:

- Въвеждане в средното образование на задължителен курс за финансова грамотност
- Стимулиране на висшите училища с финансова насоченост да привличат преподаватели от бизнеса

Цел: Увеличаване на капацитета и доходността на пенсионните схеми

Мярка:

- Въвеждане на различни по степен на риска инвестиционни стратегии в доброволното пенсионно осигуряване

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

Приоритетните дейности в Сектор „Сигурност и обществен ред” ще бъдат насочени към сериозно подобряване на безопасността на движението по пътищата и даването на адекватен отговор на предизвикателствата, свързани с най-модерните форми на престъпността – киберпрестъпленията. Решени сме да надградим усилията за членство на България в Евроразоната и за ограничаване на рисковете за финансовата система във връзка с изпирането на пари. Основни приоритети ще бъдат интегрираното управление и охраната на българската граница, които имат за цел да гарантират контрола, да подобрят координацията между различните служби и да прилагат съвременни технологии за сигурност както на външните, така и на вътрешните граници на Шенгенското пространство. Ефективното управление на миграционните потоци и превенцията на незаконната миграция ще са съществен акцент в заложените цели. Усилията ще бъдат насочени и към инвестиции в модернизация, осигуряване на необходимия капацитет, повишаване на ефективността и устойчивостта на дейностите на МВР.

Предизвикателство пред сектора ще бъде създаването на надеждна система за периодична проверка на служителите за интегритет и лоялност, усъвършенстването на законодателството с цел закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашно насилие, както и подобряване на средата за сигурност и общественото доверие.

Очакваните резултати включват оптимизиране на граничния контрол и управление на миграцията, подобряване на кадровата политика и мотивацията на служителите, модернизация и дигитализация на МВР, по-висока обществена удовлетвореност и усещане за сигурност сред гражданите.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Гарантиране на ефективната защита на границите и противодействие на незаконната миграция

Цел: Надеждна защита на българо-турската граница като външна граница на Европейския съюз с технически средства, човешки ресурс и в партньорство с Българската армия и ФРОНТЕКС

Мярка:

- Създаване и старт на ефективната работа по българо-турската граница на международен полицейски контингент от 100 гранични служители на ФРОНТЕКС от Австрия, България, Румъния и Унгария
- Изпълнение с партньорите от Европейския съюз на съвместни решения

Цел: Повишаване на административния и ресурсен капацитет на Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) за противодействие на нелегалната миграция

Мерки:

- Поетапно увеличаване на капацитета на ГДГП с 864 нови служители
- Обновяване на интегрираните системи за наблюдение и радио-локационни системи на „синя граница“ и „зелена граница“

Приоритет: Подобряване на безопасността на движението по пътищата

Цел: Намаляване броя на жертвите и пострадалите от пътнотранспортни произшествия

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, който предвижда:
 - възможност за контрол на нарушителите на пътя чрез спиране с необозначени служебни автомобили, управлявани от униформени служители
 - драстично увеличение на санкциите и глобите за нарушения на Закона за движение по пътищата
 - правоспособен водач, навършил 17-годишна възраст, да управлява лек автомобил с придружител
- Провеждане в медиите и в социалните мрежи на информационни кампании за превенция, предупреждение и повишаване на осведомеността на гражданите за спазване на правилата за движение по пътищата и за подобряване на безопасността

Приоритет: Изграждане на системи за киберсигурност и противодействие на чуждестранните намеси в информационното пространство

Цел: Повишаване на административния и технически капацитет за гарантиране на киберсигурността на национално ниво

Мерки:

- Надграждане на Националния център по киберпрестъпност в Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
- Изграждане на нова сграда, предназначена за Националния център по киберпрестъпност и оборудвана в съответствие с изискванията за съвременните европейски стандарти
- Закупуване на лицензи и софтуерни продукти за борба с киберпрестъпността
- Преодоляване на законовите пречки за навременна реакция и ефективно наказателно преследване при противодействието на различни форми на киберпрестъпност чрез одобряване от Министерския съвет на промени в Закона за електронните съобщения, Закона за специалните разузнавателни средства и в Наказателния кодекс
- Засилване на взаимодействието и сътрудничеството с чужди партньорски служби и международни организации, както и подобряване на националната координация между компетентните държавни структури

Приоритет: Продължаване на усилията за членство на България в Евронзоната

Цел: Ефективна защита на българските граждани от измами, свързани с процеса на смяна на българските левове с евро

Мерки:

- Създаване на специализирани звена в Главна дирекция „Национална полиция“ и областните дирекции на МВР за противодействие и борба с измамите, свързани със смяната на левове с евро
- Провеждане на информационна кампания в медиите и в социалните мрежи за предупреждение и защита на гражданите от измами при смяната на левове с евро

Приоритет: Поддържане на високи нива на сигурност, безопасност и обществен ред и ефективно противодействие срещу престъпността

Мерки:

- Укрепване на сътрудничеството между полицейските органи и местна власт, с цел гарантиране на спокойствието на гражданите във всички населени места

- Координирани действия за реакция при кризи, за опазване на живота, здравето и имуществото на гражданите

Приоритет: Изваждане на България от т. нар. „Сив списък“ за пране на пари

Цел: Подобряване на междуведомственото сътрудничество между правоохранителните органи в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, съвместни междуинституционални действия за по-бързо и качествено предотвратяване, установяване и разследване в сферата на изпирането на пари

Мерки:

- Провеждане на специализирани обучения в Академията на МВР и други структури на МВР на служителите, ангажирани с противодействието на изпирането на пари и финансиране на тероризма
- Одобряване на сътрудничеството и координацията на службите от системата на МВР с другите институции, които имат правомощия в борбата с изпирането на пари

Приоритет: Премахване на американските визи за българските граждани

Цел: Включване на България в програмата за безвизови пътувания в САЩ

Мерки:

- Надграждане на нивото на сътрудничество и обмен на информация със съответните компетентни органи на САЩ
- Засилване на диалога на политическо и високо професионално ниво с американските партньори на МВР

Приоритет: Осигуряване на институционални гаранции за провеждането на честни и свободни избори

Цел: Повишаване на доверието на българските граждани в изборния процес

Мярка:

- Изготвяне на анализ с препоръки за преодоляване на изборните нарушения, свързани с престъпленията против избирателните права на гражданите

Приоритет: Подобряване на мерките за закрилата на децата и срещу домашното насилие

Цел: Повишаване на ефективността на закрилата на децата

Мярка:

- Провеждане на специализирани полицейски операции във връзка с изпълнението на Наредбата за закрила на деца на обществени места и проверки по линия на превенцията на детската престъпност

Цел: Повишаване на ефективността на борбата с домашното насилие

Мярка:

- Изготвяне и изпълнение на Национална програма за работа с деца „Насилието е безсилие“ съвместно с Министерството на образованието и науката

Приоритет: Повишаване на интегритета и лоялността на служителите в системата на МВР

Цел: Ограничаване на възможността за осъществяване на корупционни и други нерегламентирани прояви от страна на служителите на МВР

Мерки:

- Създаване на ефективна система за периодична проверка на служителите за интегритет и лоялност чрез разширяване приложното поле на тестовете за проверка на изпълнението на служебните задължения
- Повишаване на капацитета на служителите, които прилагат тестовете за установяване на изпълнението на служебните задължения, чрез обмяна на опит с партньорски служби

ВЪНШНИ РАБОТИ

Визията за развитие на външната политика на България през следващите 4 години следва да акцентира върху укрепването на националната сигурност и ролята на страната ни в контекста на променящия се глобален ред. Това включва активизиране на дипломатическите усилия в ключови съюзнически формати като ЕС и НАТО, с фокус върху засилване на политическото и икономическото сътрудничество с трансатлантическите партньори, страните от Източна Европа и Черноморския регион. България трябва да утвърди стратегическото си значение като фактор за стабилност в региона на Югоизточна Европа. Осигуряването на стабилни и взаимно изгодни отношения с държави извън Евро-атлантическата зона, включително чрез нови партньорства с Глобалния Юг, ще бъде важно направление. В същото време, България трябва да запази участието си в многостранни формати, защитавайки международния правов ред, правата на човека и устойчивото развитие като част от външната си политика, и да играе активна роля в глобалните усилия за справяне с международните кризи, климатичните промени и хибридните заплахи.

Акцент ще бъде поставен и върху защитата на правата и интересите на българите в чужбина, чрез програми за подкрепа на български общности и усилия за запазване на културната идентичност на сънародниците ни извън страната.

Ключова за развитието на МВнР ще бъде и модернизацията на дипломатическата мрежа и адаптирането ѝ към новите изисквания на международните отношения. Това включва по-активна дипломатия за постигане на икономически и търговски цели, интеграция на цифровите технологии и засилване на експертния капацитет на служителите в МВнР.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Активно участие и конструктивен принос в политиките и колективните решения на ЕС и НАТО, съобразени с националния интерес

Цел: Активно участие във формирането на политиките на ЕС по линия на Общата външна политика и политиката за сигурност

Мерки:

- Прилагане на Националния план за изпълнение на Комплекта за засилване на гражданското измерение на Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС
- Формулиране на национални приоритети и активно участие в подготовката на Бялата книга за европейска отбрана
- Формулиране на национални приоритетни направления за работа и активно ангажиране в изготвянето на Стратегията на ЕС за готовност
- Ефективно участие при предоставянето на „мерки за помощ“ чрез финансов принос по приоритетните за България направления по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира – Западни Балкани, Украйна, Молдова, Армения, Грузия (при решение за размразяване на помощта)
- Приемане на Законопроект относно прилагането на международните ограничителни мерки
- Активна политика при създаване на законодателството на ЕС, особено в сферата на отбранителната, индустриална и енергийна политика, при строго отчитане на националния интерес
- Активни действия за разширяването на ЕС в Западните Балкани при спазване на принципа на собствените заслуги и на всички съществуващи договорености между

заинтересованите страни, в съответствие с националния интерес на България като устойчив фактор за стабилност в региона

- Отстояване на българската позиция относно процеса на преговори за присъединяване на Република Северна Македония към ЕС съобразно Решението на НС от 24 юни 2022 г. и Договореностите от Европейския Консенсус от 22 юли 2022 г.
- Продължаване на подкрепата за суверенитета и териториалната цялост на Украйна в изпълнение на решенията на НС. Продължаване на помощта и на дипломатическите усилия за насърчаване на диалога. Подкрепа на усилията за предоставяне на надеждни гаранции за сигурността на Украйна в съответствие с международното право

Цел: Активно участие във формирането на политиките на НАТО

Мерки:

- Национален принос в процеса на вземане и изпълнение на решенията и политиките на НАТО, с приоритет засилване на отбранителния и съдържателен потенциал на НАТО по Източния фланг и в Черноморския регион.
- Подготовка на национална позиция за колективния отговор на заплахите и разработване на нов стратегически подход по отношение на Русия.

Цел: Продължаване на усилията за членство на България в Еврозоната

Мерки:

- Дейности на МВнР по Плана за действие в изпълнение на Комуникационната стратегия за информация и публичност на присъединяването на България към Еврозоната

Приоритет: Утвърждаване на България като регионален фактор за стабилност в Югоизточна Европа и Черноморския регион, допринасящ за отношения на добросъседство, регионално сътрудничество, интеграция и свързаност

Цел: Приемане по инициатива на Република България на Стратегия на ЕС за региона на Черно море

Мярка:

- Продължаване на активните дипломатически усилия за приемане на нова Стратегия на ЕС за региона на Черно море

Цел: Осигуряване на висока ефективност на участието на България в регионалните формати – Процес на сътрудничество в Югоизточна Европа (ПСЮИЕ), Съвет за регионално сътрудничество, Организацията за черноморско икономическо сътрудничество (ОЧИС) и нейните специализирани органи, включително Берлинския процес като част от регионалната политика на страната ни в Югоизточна Европа и разширения Черноморски регион

Мерки:

- Постигане в оптимална степен на заложените цели и приоритети и успешно провеждане на Председателството на ПСЮИЕ - 1 юли 2025 г.- 30 юни 2026 г.
- Постигане в оптимална степен на заложените цели и приоритети и успешно провеждане на Председателството на ОЧИС - 1 юли - 31 декември 2025 г.

Цел: Укрепване на регионалната инфраструктурна свързаност

Мерки:

- Продължаване на тристранния диалог на Република България с Република Гърция и с Румъния за изграждане на Мултимодален транспортен коридор Север-Юг
- Подпомагане на активните действия за ускорено изграждане на транспортен Коридор № 8

Цел: Насърчаване на добросъседски отношения със страните от Западните Балкани

Мерки:

- Насърчаване на изпълнението от страна на Република Северна Македония на ангажиментите по Договора за добросъседство от 2017 г., Протоколите по чл. 12 от Договора и на Европейския компромис от юли 2022 г.
- Насърчаване на ефективни действия от страна на властите на Република Северна Македония в защитата на правата на българите в Република Северна Македония
- Насърчаване на изграждането на обективен образ на България в общественото пространство на Република Северна Македония
- Адресиране на откритите и проблемни въпроси в двустранните отношения със Сърбия
- Надграждане на двустранните отношения с Република Косово, Република Албания, Черна гора, Босна и Херцеговина

Приоритет: Отстояване и гарантиране на правата и интересите на българските граждани, на лицата с българско самосъзнание и на българските общности зад граница

Цел: Продължаване и разширяване на действието на Програмата за подкрепа на организации на български общности от Република Албания, Република Сърбия, Република Косово, Украйна и Република Молдова и на граждани от Република Северна Македония с българско самосъзнание (Програмата)

Мерки:

- Приемане от Министерския съвет на постановление за актуализиране на Програмата за следващия период 2025-2029 г.
- Утвърждаване на механизъм за осигуряване на финансиране за правна защита на представители на българските общности в Западните Балкани, Украйна и Молдова
- Оказване на съдействие за повишаване на административния капацитет и ефективността на българските организации и дружества, включително чрез въвеждане на система за планиране и отчитане на тяхната дейност
- Подобряване на координацията и взаимодопълняемостта между различните програми и инструменти, с които България подпомага страните от Западните Балкани, Украйна и Молдова, в т.ч. Програмата и др., чрез подобряване на вътрешното и междуведомственото сътрудничество и координация

Цел: Съдействие за защита на правата на българските общности и малцинства в чужбина в рамките на международните органи и механизми за наблюдение в областта на правата на човека

Мярка:

- Съдействие за зачитане на правата на българските общности и малцинства в чужбина, в съответствие с принципите и разпоредбите на правото по линия на оценки на международните механизми за наблюдение на правата на човека за държавите, в които има български малцинства и общности

Приоритет: Надграждане на установените стратегически партньорства с евроатлантическите партньори

Цел: Поддържане на активни двустранни отношения и партньорства с държавите членки на ЕС, страните от ЕИП и Обединеното кралство и защита на българските интереси в двустранните отношения

Мерки:

- Развиване на двустранните отношения с Франция, Германия, Италия, Австрия, Обединеното кралство, Испания, Полша, Унгария, Чехия, Ирландия, Португалия, Дания, Норвегия, Швеция, Финландия, Нидерландия, Швейцария, балтийски държави
- Задълбочаване на стратегическото партньорство на България с Гърция и с Румъния
- Засилен диалог по въпроси от стратегическа важност с Турция
- Засилване на диалога с Република Хърватия и Република Словения по стратегически въпроси от общ интерес

Цел: Засилване на стратегическото партньорство между България и САЩ и отстояване на българския интерес в отношенията със САЩ

Мерки:

- Продължаване на усилията за включване на България в Програмата за безвизово пътуване на САЩ
- Провеждане в София на третата сесия на Стратегическия диалог между България и САЩ
- Изпълнение на Меморандума за разбирателство между МВнР на Република България и Държавния департамент на САЩ за противодействие на чуждестранното манипулиране на информация
- По-нататъшно задълбочаване на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната
- Засилване на сътрудничеството в областта на енергетиката, включително ядрената енергетика
- Засилване на търговско-икономическото сътрудничество и привличане на повече преки американски инвестиции (организиране на търговски мисии, бизнес форуми, участие в търговски изложения)

Цел: Установяване на редовен политически диалог на високо и най-високо равнище с Канада

Мерки:

- Привличане на канадски принос за модернизацията на българските въоръжени сили
- Търсене на възможности за увеличаване на сътрудничеството с Канада в областта на енергетиката

Приоритет: Изграждане на нови партньорства с държави извън евро-атлантическата зона. Развитие на прагматични взаимноизгодни отношения с държави от т.нар. „Глобален юг“

Цел: Активизиране на диалога и развитие на двустранните отношения с държавите партньори от региона на Централна Азия, включително в контекста на Стратегията на ЕС за региона

Мерки:

- Повишаване на интензивността и равнището на двустранния диалог чрез заседания на смесените междуправителствени комисии за икономическо сътрудничество (МПК)
- Провеждане на МПК с Казахстан, Узбекистан, Туркменистан

Цел: Задълбочаване на двустранните отношения с държавите от Близкия изток и Африка

Мерки:

- Разгръщане на стратегическото партньорство с Държавата Израел
- Постигането на последователност и устойчивост в областта на политическия диалог с държавите от региона на Близкия Изток и Африка
- Осигуряването на нужните условия за пълноценна реализация на значителния потенциал, с който държавите от региона на Близкия изток и Африка разполагат в областта на търговско-икономическото сътрудничество. Приоритетни държави: Египет, Кралство Саудитска Арабия, Ирак, Алжир, Либия, Обединените арабски емирства, Израел, Оман

Цел: Укрепване на досегашните партньорства на Република България и изграждане на нови прагматични партньорства с държавите от региона на Азия, Австралия и Океания

Мерки:

- Създаване на партньорство в области от взаимен интерес с Япония
- Укрепване на двустранните отношения с Република Корея и подпомагане на секторното сътрудничество в области от взаимен интерес
- Насърчаване на сътрудничеството със сходномислещи партньори от Тихоокеанския регион като Австралия и Нова Зеландия. Засилване на взаимодействието със страните от Азиатско-тихоокеанския регион в рамките на международни организации и ООН
- Активизиране на диалога с Индия в контекста на стремежа за установяване на сътрудничество в областта на търговията и технологиите
- Развиване на двустранните отношения с Китайската народна република, чрез оптимизиране на работата на задграничните представителства и създаване на благоприятни условия за увеличаване на българския износ, привличане на инвестиции и насърчаване на развитието на туризма

Цел: Укрепване на досегашните партньорства на Република България и изграждане на нови прагматични партньорства с държавите от региона на Латинска Америка и Карибите

Мерки:

- Провеждане на политически диалог на най-високо и високо равнище със страните от Латинска Америка и Карибите с фокус върху ключови партньори (Бразилия, Аржентина, Мексико)
- Активизиране на търговско-икономическото сътрудничество и отношенията в областта на културата, науката и образованието

Приоритет: Активна роля в областта на многостранната дипломация и разрешаването на глобалните проблеми чрез многостранно сътрудничество

Цел: Повишаване на профила на България чрез принос към усилията на ООН за укрепване на установения международен ред, базиран на Устава на ООН. Постигане на устойчиво развитие чрез всеобхватно изпълнение на Целите за устойчиво развитие на ООН

Мерки:

- Активно участие на България във форматите на ООН
- Провеждане на успешни кампании за осигуряването на подкрепа за българските кандидатури за органи от системата на ООН и други международни и регионални организации, както и на български инициативи

Цел: Ефективно участие на България в други международни организации, инициативи и международни политики

Мерки:

- Присъединяване на Република България към ОИСР
- Ефективно участие на Република България в Съвета на Европа и изпълнение на ангажиментите на страната
- Противодействие на антисемитизма, на всички прояви на дискриминация и на езика на омразата
- Утвърждаване на Република България като държава, насърчаваща и защитаваща правата на човека
- Активно участие в ЮНЕСКО и в Международната организация на франкофонията
- Отстояване на българските национални интереси и защита на международния правов ред в международните формати, споразумения, режими и инициативи от областта на контрола на въоръженията, разоръжаването и неразпространението на оръжия за масово унищожение и конвенционални оръжия в контекста на Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС и членството на България в НАТО

Приоритет: Културната и дигиталната дипломация като инструмент за международно влияние и престиж. Културна дипломация за популяризиране в чужбина на българската култура и историческото наследство

Цел: Активно включване на съвременното българско културно съдържание в европейския и в световния културен обмен

Мерки:

- Утвърждаване на образа на България в чужбина
- Подкрепа на български културни формации в чужбина с цел популяризиране на българската култура

Приоритет: Стратегическа комуникация и публична дипломация, насочени към защита на националната сигурност и противодействие на дезинформацията и хибридните заплахи

Цел: Противодействие на чуждестранното манипулиране на информацията и изграждане на устойчивост и борба с хибридните заплахи

Мерки:

- Мониторинг на дезинформация, фалшиви новини, тенденциозни и негативни наративи по всякакви теми, свързани с България
- Повишаване на административния капацитет на българската дипломатическа служба и държавна администрация в сферата на стратегическите комуникации и борбата с дезинформацията
- Активна публична дипломация и дипломация, насочена към изграждане на положителен образ на Република България, както и приобщаване на гражданското общество към целите на българската външна политика
- Работа с българските медии извън страната

РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВО

Приоритетите в Сектор „Регионално развитие и благоустройство“ ще бъдат насочени към устойчивото развитие на регионите, модернизация на инфраструктурата и повишаване на качеството на живот на гражданите. Ще продължи интегрираното регионално развитие чрез реализация на започнатите проекти по Общинската инвестиционна програма и по Програма „Региони в растеж“ 2021-2027 (ПРР), фокусирана върху обновяване на пътната, образователната, здравната, социалната и културната инфраструктура, повишаване на енергийната ефективност и насърчаване на устойчива градска мобилност.

Секторът ще работи за ускорено изпълнение на НПВУ, насочвайки инвестиции към цифрова и екологична трансформация. Ще бъде ускорено изпълнението на мерките по Приоритет „Справедлив преход“ на ПРР, подпомагащи местния бизнес, общините, неправителствения сектор и работещите в енергийния сектор в регионите, най-силно засегнати от намаляване на въгледобива и електропроизводството.

Намаляването на административната тежест ще бъде ключов приоритет, включително чрез опростяване на процедурите и улесняване на достъпа до услуги, свързани с регионалното развитие. Ще се акцентира върху подобряването на ВиК инфраструктурата с цел осигуряване на качествени услуги и опазване на околната среда. Общините ще получат подкрепа за разработване и изпълнение на инвестиционни проекти, насочени към местната инфраструктура и развитието на устойчиви градски и индустриални зони.

Сред основните предизвикателства ще бъдат намаляването на социалните неравенства, подкрепата за уязвими групи и балансираното регионално развитие. Ще се реализират политики за модернизация на страната, включително инвестиции в транспортна инфраструктура, дигитализация, енергийна ефективност и възстановяване на инвестициите във ВиК отрасъла. Очакваните резултати включват подобрена инфраструктура, справедлив енергиен преход, икономическа трансформация, намалена бюрократична тежест и създаване на благоприятна среда за инвестиции, растеж и екологична устойчивост в регионите на България.

Приоритети, цели, мерки:

Приоритет: Продължаване реализацията на започнатите проекти по Общинската инвестиционна програма

Цел: Изпълнение на Инвестиционната програма на общините при осигурено финансиране за 2025 г.

Мярка:

- Засилване на административния капацитет при обработка на проектни предложения

Приоритет: Извеждане на качеството на живот на хората като първостепенен приоритет с фокус върху здравеопазването, образованието и развитието на пазара на труда

Цел: Планиране на териториалното развитие

Мерки:

- Одобрен от Министерския съвет Законопроект за изменение на Закона за регионалното развитие (в случай на взето решение за промяна в районите от ниво 2)
- Извършване на цялостен преглед и приет актуализиран Морски пространствен план на Република България

Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост

Цел: Завършено енергийноэффективно обновяване на сграден фонд и доставени екологосъобразни транспортни средства и инфраструктура

Мерки:

- Изпълнение на инвестициите за устойчиво енергийно обновяване на жилищния и нежилищен сграден фонд по НПВУ
- Изпълнение на инвестицията за екологосъобразна мобилност по НПВУ

Цел: Предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Мярка:

- Изпълнение на инвестиция С1017 от компонент „Бизнес среда“ на НПВУ – изградена Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството

Цел: Оптимизиране на процеса на проектиране, повишаване на качеството на строителството, опазване на околна среда чрез въвеждане на ниво 2 на строително-информационното моделиране в инвестиционното проектиране (СИМ/ВІМ)

Мярка:

- Създаване на нормативни условия и на ИКТ инфраструктура за въвеждане на СИМ/ВІМ

Приоритет: Провеждане на политики за повишаване на благосъстоянието, намаляване на социалните неравенства, ефективна подкрепа за уязвимите групи като елементи на демографската политика и балансираното регионално развитие

Цел: Повишаване на конкурентоспособността и подкрепа за силни и устойчиви региони

Мерки:

- Подкрепа за намаляване на регионалните различия с фокус стимулиране на икономическото развитие на Северна България, чрез осигуряване 50 на сто от финансирането по европейските програми да бъде реализирано чрез проекти в Северна България по Приоритет 1 и Приоритет 2 на ПРР 2021-2027
- Изпълнение на териториалните планове за справедлив преход на Стара Загора, Кюстендил и Перник в рамките на Приоритет 4 на ПРР 2021-2027
- Осигуряване на социално справедлив преход чрез подготовка на Национален социален план за климата в направление „енергийна бедност“

Цел: Устойчиво развитие на отрасъл водоснабдяване и канализация

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за водоснабдяване и канализация Законопроектът е разработен в изпълнение на мярка 208, реформа К9.Р2 „Продължаване на реформата във водния сектор“. Целта на законопроекта е да се уточнят механизмите за определяне на тарифите и да се гарантира разходно-ориентирано ценообразуване за ползване на системите и услугите, като същевременно се гарантира финансовата устойчивост на операторите. Ще бъдат

въведени еднакви условия за цялата държава по отношение на критериите за качество и ефективност на услугите

Приоритет: Повишаване на конкурентоспособността и политики за растеж на икономиката чрез намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест, в т.ч. осигуряване на среда за привличане и засилване на инвестициите в технологии, иновации и модерна транспортна, индустриална и енергийна инфраструктура, стимулиране на научните изследвания и цифровизацията. Прилагане на мерки в подкрепа на малките и средни предприятия

Цел: Повишаване на капацитета на предприятия за конкурентно участие в двойния преход (зелен и дигитален)

Мерки:

- Предоставяне на подкрепа на съвместни проекти между български МСП и предприятия от Сърбия и Турция за развитие на трансгранични вериги на стойността в икономически сектори, свързани с двойния преход
- Предоставяне на подкрепа за диверсификация и адаптация на микропредприятия, малки, средни и големи предприятия в трите въглищни региона – Стара Загора, Перник и Кюстендил

Цел: Повишаване на контрола в строителството и отговорността на участниците в строително-инвестиционния процес, намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса, ограничаване на корупционния риск, администриране изцяло по електронен път на режимите в устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството

Мерки:

- Нормативни промени за осигуряване ускоряването на инвестиционния процес и намаляването на административната тежест в изпълнение на инвестиция С10I7 от компонент „Бизнес среда“ на НПВУ
- Създаване на Единен регистър по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството
- Създаване на Портал по устройство на територията

Приоритет: Провеждане на политики за модернизация на страната, в т.ч. ускорени инвестиции в пътна инфраструктура

Цел: Ускорено изпълнение на инвестиции в пътна инфраструктура, която е извън ТЕН-Т мрежата за модернизиране и изграждане на общо 125 км пътна мрежа

Мерки:

- Строителство и издаване на разрешения за ползване на приоритетни пътни участъци по АМ Хемус, АМ „Русе - Велико Търново“ – участъци от Русе до Бяла и обход на Бяла“, АМ „Европа, ремонт на Дунав мост при град Русе
- Строителство за привеждане към ТЕН-Т мрежата и издаване на разрешения за ползване на тунел „Топли дол“ при км 39, тунел „Правешки ханове“ при км 54 на АМ „Хемус“ и тунел „Траянови врата“ при км 53 на АМ „Тракия“
- Издаване на разрешение за строеж и започване строителство на участъка на АМ „Струма“ в района на Кресна с трасе извън Кресненското дефиле, АМ „Русе - Велико Търново“ – участък „Бяла до Велико Търново“, АМ „Хемус“ – от пътен възел Куцина до пътен възел Попово и обход на Габрово с тунел под връх Шипка

Цел: Осигуряване на безопасност, ефективност и устойчивост на пътната инфраструктура

Мерки:

- Обезопасяване на 59 участъка с концентрация на пътнотранспортни произшествия
- Подобряване на безопасността на движение по републиканските пътища с мерки като монтиране на съоръжения за физическо разделяне на посоките на движение, изготвяне и актуализация на проекти за промяна на постоянната организация на движението, мерки за успокояване на движението и мерки за повишаване на разпознаемостта на пътните елементи
- Подобряване на безопасността на движение по пътищата чрез създаване на условия за устойчиво управление на пътната безопасност“ чрез разработване и интегриране на софтуерно приложение

Цел: Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и засилване на ролята на електронния документ и на вътрешните електронни административни услуги

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър
- Приемане на подзаконови нормативни актове с цел привеждането им в съответствие с измененията и допълненията в Закона за кадастъра и имотния регистър

Цел: Улесняване на инвестиционното проектиране и подобряване на инвестиционния климат чрез ускорено създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри в изпълнение на Национална програма за развитие “България 2030” с акцент и приоритет върху общинските центрове

Мярка:

- Планиране, обявяване и възлагане на обществени поръчки за създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри за всички общински центрове в страната

Цел: Подобряване на състоянието на ВиК инфраструктурата за повишаване на качеството на жизнената среда

Мерки:

- Проектиране и/или строителство на нова и реконструкция на съществуваща ВиК инфраструктура (в зависимост от осигурения финансов ресурс)
- Оценка на загубите на вода във водопроводните мрежи в населени места и изготвяне на План за действие на национално ниво за определяне на набор от мерки, които да бъдат предприети за намаляване дела на течовете
- Изпълнение на инвестиция С9.11 - „Програма за изграждане (доизграждане), реконструкция на ВиК системи, включително и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 е.ж.“ по НПВУ за реконструкция и доизграждане на ВиК мрежи, изграждане на 7 нови ПСОВ, реконструкция на 3 съществуващи ПСОВ
- Изпълнение на Фаза 2 – проекти, съфинансирани по ПОС 2021 – 2027 с успешно приключване на 5 фазирани ВиК проекта (Варна, Бургас, Пловдив, Сливен, Перник) и на два проекта в процес на фазиране (Видин, Шумен)

- Финализиране на 7 нови проекта, съфинансирани по ПОС 2021 – 2027 (Добрич, Велико Търново, Търговище, Плевен, Хасково, Габрово, Софийска област)

Цел: Подобряване безопасността на общинските пътища и осигуряване на условия за модерна общинска пътна мрежа

Мерки:

- Подпомагане на общинските администрации за повишаване качеството на живот на местното население, жизнената среда и осигуряване на безопасен достъп на хората до публични, социални и здравни услуги чрез подобряване на техническата инфраструктура – общинска пътна и улична мрежи (в зависимост от осигурения финансов ресурс)
- Подобряване на експлоатационното състояние на съществуващите и изграждане на нови участъци от общинската пътна инфраструктура, осигуряващи единствен достъп до населено място или селищно образувание, с цел постигане на ръст в характерни местни отрасли, подобряване на демографските проблеми и достигане на траен резултат и ефект от бъдещи мерки за подобряване на жизнената среда (в зависимост от осигурения финансов ресурс)
- Поддържане актуален Списъка на общинските пътища чрез нормативна и приложна дейност – изготвяне на проекти на решения на Министерския съвет за изменение и допълнение на Списъка на общинските пътища (в зависимост от осигурения финансов ресурс)

Цел: Подобряване на транспортната свързаност с Румъния

Мерки:

- Активен диалог в рамките на създадената международна междуведомствена работна група за приключване на подготвителните дейности за изграждане на нов комбиниран мост на р. Дунав при Русе
- Провеждане на екологичните процедури и издаване на разрешение за строеж за частта от българска страна на моста

Цел: Подобряване на свързаността между Бургас и Варна чрез АМ „Черно море“

Мерки:

- Провеждане на екологични процедури
- Одобряване на втория етап на проектирането и на подробен устройствен план
- Провеждане на отчуждителни процедури

Цел: Подобряване на свързаността между северозападна България и София

Мерки:

- Изработване на вариантни решения за тунела през Петрохан и извършване на оценка на въздействието върху околната среда
- Предварителни оценки на предложените от проектанта трасета

Приоритет: Ускоряване на инвестициите в културните и творческите сектори и насърчаване на достъпа до култура

Цел: Модернизиране на културната инфраструктура в България и подобряване на достъпа до нея

Мярка:

- Предоставяне на подкрепа на проекти с партньори от България, Сърбия, Република Северна Македония и Турция за създаване на туристически продукти, в т.ч. обновяване на 15 български обекта с културно-историческа значимост в пограничните региони

Приоритет: Решителни действия за справяне с безводието и гарантиране на достъпа до питейна вода в засегнатите райони

Цел: Намаляване на броя на населението, засегнато от нарушено водоснабдяване

Мерки:

- Прединвестиционни проучвания за изграждане на язовири за питейно водоснабдяване – язовир „Черни Осъм“, област Ловеч и язовир „Бяла“, област Габрово
- Обследвания на язовири за питейно водоснабдяване – съставяне на технически паспорт на съоръженията в хидровъзел „Христо Смирненски“
- Обследване на изпълненото строителство на изградена язовирна стена на язовир Кюстендил и на съоръжения към нея, находящи се в землищата на с. Богослов и с. Слокощица, община Кюстендил
- Изготвяне на инвестиционен проект за язовир „Черни Осъм“
- Изграждане на язовир „Луда Яна“ и на пречиствателна станция за питейни води

ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Подобряването на качеството на живота на българите остава основна задача пред Министерството на труда и социалната политика. Борбата с демографската криза е ключов въпрос. Стимулите за младите родители, подпомагането на осъзнатото родителство, както и мерките за подкрепа на семействата са сред приоритетите на министерството в настоящия мандат.

Намаляването на неравенствата и увеличаването на доходите са задачи, които ще стоят във фокуса на дейността на Министерството на труда и социалната политика. Ще се работи за намаляване на разликата в средните работни заплати и нивото на безработица между регионите, както и все по-голямата ножица в доходите на различните социални групи.

Политиката по заетостта и социалната политика ще се развиват в посока повишаване на качеството на живот, по-добро социално включване и модернизация на пазара на труда.

Основен приоритет ще бъде насърчаването на заетостта, подкрепата за уязвимите групи, намаляването на броя на продължително безработните лица и създаването на условия за устойчиво социално-икономическо развитие. Ще се засили социалният диалог. Ще се предприемат мерки за дигитализация на трудовия сектор, повишаване на квалификацията на работната сила и стимулиране на социалната икономика, включително развитие на общински социални предприятия.

Основните предизвикателства включват борбата с бедността и социалното изключване, адаптацията на пазара на труда към цифровите и зелени трансформации и подобряването на условията на труд. Ще се подкрепи развитието и модернизирането на мрежата от социални услуги и ще се въведат мерки за повишаване на достъпността за хора с увреждания.

Очакваните резултати включват по-висока заетост, по-ефективна социална защита и намаляване на неравенствата и създаване на по-конкурентоспособен и устойчив трудов пазар.

Приоритети, цели, мерки:

Приоритет: Повишаване на качеството на живот на хората с фокус върху пазара на труда и доходите

Цел: Преодоляване на регионалната диференциация и намаляване на неравенствата между различните възрастови и социални групи

Мерки:

- Изготвяне на съвместен план за развитие и координиране на икономиката и пазара на труда съобразно спецификата на различните региони
- Активизиране и подобряване диалога между държавата, бизнеса и учебните заведения с цел кадрово обезпечаване на икономиката на страната
- Изготвяне на дългосрочен план за развитие на пазара на труда по региони
- Подобряване на качествените характеристики на работната сила чрез инвестиции в знания и умения за уязвимите групи

Цел: Подобряване на цялостната подкрепа на семействата с деца

Мерки:

- Поетапно увеличение на размера на еднократната помощ за раждане на дете по Закона за семейни помощи за деца за осигурени родители
- Увеличение на еднократната помощ за майки редовни студентки по Закона за семейните помощи за деца

- Актуализиране на размера на паричното обезщетение при отглеждане на дете до 2-годишна възраст
- Подкрепа за полагане грижа за деца с цел съвместяването на професионалния и личния живот

Цел: Осигуряване на гъвкавост и сигурност на пазара на труда

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда с цел въвеждане на нови форми на заетост: споделяне на служители, споделяне на работно място, работа през платформи
- Издаване от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени и токсични за репродукцията вещества при работа, с цел осигуряване на прилагането на законодателството на ЕС в тази област
- Издаване от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа, с цел осигуряване на прилагането на законодателството на ЕС в тази област
- Повишаване на контрола за спазване на трудовото законодателство и на изискванията за безопасност и здраве при работа

Цел: Повишаване качеството на работната сила

Мерки:

- Изготвяне на прогнози за развитието на пазара на труда в България
- Извършване на оценка на нетния ефект от провежданата активна политика на пазара на труда
- Осигуряване на възможности за включване в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности на безработни и заети лица в съответствие с потребностите на работодателите
- Разработване на механизъм за въвеждането на индивидуалните сметки за обучение в България
- Регламентиране на реда за обмен на данни за лицата, които не работят и не учат и създаване на регистър на икономически неактивните лица, за осигуряване тяхното достигане и активиране
- Осигуряване на обучения за дигитални умения на трудоспособното население
- Модернизиране дейността на Агенцията по заетостта чрез финансиране по НПВУ и Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027

Цел: Провеждане на ефективен социален диалог

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда с цел усъвършенстване на разпоредбите за колективно договаряне на секторно ниво
- Одобряване от Министерския съвет на План за насърчаване на колективното договаряне

- Развитие и усъвършенстване на информационната система за колективни трудови договори, споразумения за държавния служител и колективни трудови спорове

Цел: Повишаване на доходите на осигурените лица и на пенсионерите

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда с цел определяне на основните критерии за определяне на минималната работна заплата за страната
- Приемане от Министерския съвет на Наредба, с която да се въведе механизъм за договаряне на минималната работна заплата за страната
- Повишаване на размера на добавката от пенсията на починал съпруг от 30 на 35 на сто
- Повишаване на минималния размер на паричното обезщетение за безработица до 60 на сто от минималната работна заплата и на максималния размер – до 60 на сто от максималния осигурителен доход
- Повишаване на размерите на всички пенсии чрез адекватно и справедливо осъвременяване

Приоритет: Развитие на сектора на социалната и солидарна икономика

Цел: Развитие на екосистемата на социалната и солидарна икономика и социалните иновации

Мерки:

- Създаване на Национален компетентностен център за социални иновации
- Създаване на бизнес и социални мрежи, съвместно с местната власт, и инвестиране в социални предприятия
- Надграждане дейността на Регионалните центрове по социална икономика като центрове за развитие на социални иновации и помощни структури на регионално ниво в подкрепа на субектите на социалната икономика и местната власт
- Дигитализация на производствените процеси на социалните предприятия и подпомагане реализацията на произведените от тях продукти и услуги чрез изграждане, внедряване и пазарно интегриране на дигитална социално иновативна платформа

Цел: Деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания с цел закриване на 60 на сто от специализираните институции за хора с увреждания

Мерки:

- Създаване на 254 нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за хора с увреждания и специализирани социални услуги за дневна грижа, терапия и рехабилитация, консултиране, обучение и други
- Реформиране на 82 дома за стари хора съгласно нормативните стандарти и критерии за качество

Приоритет: Прилагане на координирани семейни политики, насочени към предоставяне на качествени социални услуги за децата и семействата и борба с детската бедност

Цел: Подобряване на ефективността и качеството на социалните услуги

Мярка:

- Разработване на нови стандарти за финансиране на социалните услуги съгласно Закона за социалните услуги
- Определяне на такси за ползване на социални услуги съгласно изискванията на Закона за социалните услуги
- Допълване на Наредбата за качеството на социалните услуги с нови стандарти, отразяващи потребностите на специфични уязвими групи, както и разширяващи възможностите за мобилно и дистанционно предоставяне на услуги
- Укрепване на капацитета на Агенцията за качеството на социалните услуги с оглед увеличаващият се брой новосъздадени услуги

Приоритет: Провеждане на политики за повишаване на благосъстоянието, намаляване на социалните неравенствата, ефективна подкрепа за уязвимите групи като елементи на демографската политика и балансираното регионално развитие

Цел: Усъвършенстване на стратегическата рамка на политиката за демографско развитие на Република България

Мерки:

- Извършване на междинна оценка на изпълнението на Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 - 2030 г.
- Разработване на модели за многосекторно изпълнение на регионални програми в отговор на демографските предизвикателства

Цел: Ефективна социална подкрепа за хората с увреждания и уязвимите групи

Мерки:

- Създаване на Национална дигитална платформа за преводачески услуги от и на български жестов език за глухи и сляпо-глухи лица
- Включване в заетост на безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда в рамките на Националния план за действие по заетостта и с европейско финансиране
- Осигуряване на високотехнологични помощни средства за хора с трайни увреждания
- Подобряване на материалната база за предоставяне на социални услуги – извършване на ремонтни дейности, оборудване и обзавеждане на материална база за предоставяне на социални услуги
- Осигуряване на достъп до социални услуги в домашна среда за независим живот
- Целенасочени мерки за подобряване на психичното здраве и подкрепа за лицата с ментални увреждания и техните семейства.

Цел : Значително подобряване на социалния статус на работещите в социалната сфера (труда и социалната политика), което ще доведе до тяхната по-висока мотивация, удовлетвореност и продуктивност

Мерки:

- Изпълнение на комплексен подход, който включва структурни промени и конкретни мерки за повишаване на мотивацията и удовлетвореността на служителите
- Повишаване на основните заплатите и финансовите стимули (бонусни системи и допълнителни финансови стимули за добре свършена работа и постигнати резултати), с цел да се достигне средна работна заплата в социалната сфера – равна

или по-висока от средната работна заплата в страната, като условие за привличане и задържане на квалифицирани кадри

- Провеждане на редовни обучения за повишаване на квалификацията и компетенциите на служителите и създаване на възможности за кариерно развитие и вертикално израстване в системата
- Обществено признание за усилията и успехите на служителите и въвеждане на система за нематериални и материални отличия за постижения и принос към организацията

Приоритет: Закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашно насилие

Цел: Подобряване на ефективността на системата за закрила на детето

Мерки:

- Оптимизиране на системата за закрила на детето в България чрез извършване на нормативни промени
- Разработване и приемане от Министерския съвет на нова Национална стратегия за детето
- Подготовка и приемане на План за изпълнение на препоръките към България на Комитета по правата на детето към ООН
- Подобряване на Националната информационна система за деца, поддържана от Държавната агенция за закрила на детето

Цел: Подобряване на процеса на осиновяване

Мерки:

- Разработване и внедряване в експлоатация на Национална електронна информационна система за пълно осиновяване, неразделна част от която е Електронна платформа за кандидатстване за осиновяване на деца при условията на пълно осиновяване
- Утвърждаване на нов Правилник за дейността на Съвета по осиновяване

Цел: Превенция на насилието над и от деца и подобряване на подкрепата за лица, жертви на насилие и техните семейства

Мерки:

- Приемане от Министерския съвет на План за действие за периода 2025-2026 г. за изпълнение на Националната програма за превенция на насилието и злоупотребата (2023 - 2026 г.)
- Разширяване на мрежата от кризисни центрове за лица и деца, жертви на насилие
- Разработване на система от индикатори, по които да се отчита насилието от и над деца и методика за събиране на достатъчни и надеждни данни за случаи на насилие от и между деца
- Подпомагане на общини, в които има регистрирани най-много случаи на ранни/детски бракове и раждания от ненавършили пълнолетие деца, за подобряване на междуинституционалното сътрудничество в работата по тези случаи, с цел намаляването им и промяна на обществените нагласи
- Изграждане на капацитет на местно и регионално ниво за адекватна реакция от отговорните институции при констатирани съмнения и случаи на насилие над деца

Приоритет: Въвеждане на споделено родителство по исков ред и мерки срещу родителското отчуждение

Цел: Гарантиране правото на закрила на децата, въввлечени в родителски конфликти и минимизиране на психологическите и емоционалните последици за тях и родителите

Мерки:

- Изготвяне и подписване на Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила на детето при случаи на деца, въввлечени в родителски конфликти, с три нива на взаимодействие – местно, регионално и национално, с цел гарантиране на най-добрия интерес на децата и навременна подкрепа
- Провеждане на супервизии и методическа подкрепа на социалните работници от отделите „Закрила на детето“, свързани с тежки случаи на родителски конфликти

ОТБРАНА

Секторът „Отбрана“ ще продължи да се развива с фокус върху гарантирането на националната сигурност чрез модернизация на Въоръжените сили и повишаване на отбранителните способности на страната. В условията на изцяло новата среда на сигурност, която е с тенденция към влошаване, ще се следва приемственост в националните цели и приоритети в отбраната при изграждането на модерни отбранителни способности. Правителството потвърждава ангажиментите за гарантиране на националната сигурност и отбрана в рамките на колективната отбрана на НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС. Приоритет ще бъде поетапното разрешаване на натрупаните през годините проблеми, с особено внимание към високия брой вакантни длъжности във Въоръжените сили на Република България. Следвайки положителните достижения в отбранителната политика и в дух на приемственост, ще бъдат изпълнявани решенията на Народното събрание и стратегическите документи в сектора на отбраната.

Очакваните резултати включват технологично превъоръжаване и модернизация на Въоръжените сили, повишаване на оперативната съвместимост със съюзниците, поетапно попълване на високия брой вакантни длъжности за военнослужещи и подобряване на техния социален статус и мотивация.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Гарантиране на националната сигурност и отбрана и защита на националните интереси чрез активно участие в НАТО и ЕС

Цел: Модернизация на Въоръжените сили и повишаване на отбранителните способности

Мерки:

- Участие в многостранните консултации в рамките на процеса по отбранително планиране на НАТО за договаряне и приемане на новия Пакет – Цели по способностите на НАТО 2025 за България
- Изграждане на Щаб на многонационална дивизия на НАТО в България
- Развитие на способностите за поддръжка на съюзни сили като страна-домакин
- Подобряване на военната мобилност чрез изграждане на т. нар. „Военен Шенген“, посредством въвеждане на регламент за синхронизиране на сроковете, процедурите и формите на документите с други съюзници
- Провеждане на преглед на структурата на въоръжените сили с цел нейното оптимизиране и за осигуряване на по-ефективно изпълнение на възложените мисии и задачи в колективната отбрана на НАТО
- Изпълнение на Плана за развитие на Въоръжените сили на Република България до 2026 г. през втория етап на неговото реализиране
- Разработване на План за развитие на въоръжените сили на Република България за периода 2027-2032 г.
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, с който ще се предвиди приемането на правилник за дейността на Върховното главно командване и ще се разреши използването на кинетични и некинетични средства за борба с безпилотни летателни системи при охраната на войсковите райони, на военните формирания и на стратегическите обекти на Министерството на отбраната
- Приемане от Министерския съвет на нова Национална отбранителна стратегия

Цел: Осигуряване на адекватни на рисковете и заплахите за страната разходи за отбрана

Мярка:

- Повишаване на разходите за отбрана с цел достигане на ниво от 2,5 на сто от БВП и поддържане на това равнище като базово в дългосрочен аспект.

Цел: Набиране и задържане на подготвени и мотивирани професионалисти в сектора за отбрана

Мерки:

- Изграждане на ефективна система за привличане, подбор, мотивация, развитие и задържане на военнослужещи
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили и други релевантни закони за въвеждане на задължителна подготовка на запаса и стартиране на учебно-мобилизационни мероприятия

Цел: Превъоръжаване и модернизация на Българската армия

Мерки:

- Изграждане на необходимата инфраструктура за новите самолети F-16, приемане на самолетите в срок, обучение на пилоти и наземен персонал и прилагане на дейностите по индустриалното сътрудничество
- Придобиване на нови бойни машини за Сухопътните войски „Страйкър“ и изграждане на способности за ремонт и поддръжка на бойни машини „Страйкър“ в България
- Придобиване и изграждане на многофункционални модулни патрулни кораби
- Придобиване на система за противовъздушна отбрана със среден обseg IRIS-T в рамките на Инициативата на Германия „Щит на европейското небе“
- Придобиване на нови трикоординатни радары
- Придобиване на 155-милиметрови гаубици
- Придобиване на ракетна система за залпов огън с повишена мобилност (HIMARS)
- Осигуряване на комуникационно-информационната поддръжка на дивизионен щаб в полеви условия – Многонационален щаб на дивизия
- Изграждане на система за противовъздушна отбрана на механизирана бригада
- Придобиване на нови брегови противокорабни ракетни комплекси
- Разузнаване и наблюдение на земни и морски цели, чрез използване на безпилотни летателни системи от среден и висок клас, с ударни възможности
- Придобиване на бойни вертолети
- Придобиване на противоминни кораби
- Развитие на способности за преодоляване на сухи и водни препятствия
- Придобиване на ракетни катери/многофункционални модулни патрулни кораби

Цел: Защита и реализация на националните интереси в рамките на НАТО и в Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС

Мерки:

- Представени и защитени национални позиции в рамките на процесите на вземане на решения в НАТО и ЕС
- Участие в мисии и операции на НАТО и ЕС
- Участие в съвместни проекти за изграждане и поддържане на отбранителни способности със съюзници в рамките на НАТО и ЕС

Приоритет: Изграждане на системи за киберсигурност и противодействие на чуждестранните намеси в информационното пространство

Цел: Развитие на киберсигурността, на иновативните технологии и на способностите за стратегически комуникации с обществото

Мерки:

- Установяване на нов модел за ръководство и управление на системата за киберотбрана
- Изграждане на способности за непрекъснато наблюдение, своевременна реакция, отговор, възстановяване и обмен на информация при киберинциденти
- Въвеждане на изкуствен интелект, обработка на големи масиви данни и квантови технологии в областта на киберотбраната и военните комуникации
- Изграждане на способности за противодействие на дезинформацията и за провеждане на ефективна стратегическа комуникация с обществото

Приоритет: Развитие на производствения капацитет на отбранителната индустрия

Цел: Подпомагане развитието на производствените възможности на търговските дружества на Министерството на отбраната

Мярка:

- Повишаване на ефективността в управлението на търговските дружества на Министерството на отбраната

Приоритет: Ангажираност към мира и сигурността в Европа чрез подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Украйна

Цел: Подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Украйна в съответствие с международното право

Мярка:

- Участие в инициативи, в рамките на НАТО и ЕС, за изграждането на способностите на въоръжените сили на Украйна

ПРАВОСЪДИЕ

В Сектор „Правосъдие“ ще се работи за подобряване на ефективността, прозрачността и справедливостта на правосъдната система в Република България. Основните приоритети ще бъдат ефективен достъп до правосъдие, което включва осигуряване на навременен и справедлив достъп до правосъдната система за всички граждани, ускоряване на съдебните процеси, създаване на допълнителни гаранции за спазване на задължителните срокове за произнасяне, разширяване обхвата на електронното правосъдие, усъвършенстване на защитата на гражданите и организациите при причинени вреди от незаконосъобразни действия на държавната администрация, усъвършенстване на законодателството с цел закрила на децата, въвеждане на споделено родителство по исков ред и мерки срещу родителското отчуждение, както и подобряване на мерките срещу домашното насилие. От изключителна важност за гарантиране на демократичния правов ред е укрепването на институциите и освобождаването им от корупционно влияние чрез провеждане на антикорупционна политика и реформи в правосъдната система, гарантиране на честни и свободни избори, в т.ч. премахване на т.нар. „мъртви души“ и въвеждане на преброителни центрове, осигуряване на работеща пряка демокрация на национално и местно ниво, облекчаване на условията за осъществяване на референдуми, отстояване на стандартите за защита на човешките права и на международния правов ред.

Основните предизвикателства пред сектора са подготовката и приемането на нормативни актове, необходими за постигане на целите по заложените приоритети, които да доведат до повишаване доверието на обществото в съдебната система и в институциите. Приоритет ще бъде поставен и върху активното участие на България в политиката на ЕС за възпиране на чужда агресия като единствена гаранция за справедлив и траен мир в Източна Европа, за укрепване на международния правов ред, защита на основните права и поддържане на глобалната сигурност. Очакваните резултати включват повишаване на доверието в правосъдната система, в институциите, в демократичните ценности на парламентарната република, в основополагащите принципи на демократичната държава – върховенството на правото, равенството пред закона и защитата на човешките права и достойнство.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Продължаване на усилията за членство на България в Еврозоната

Цел: Надграждане на информационната система на Агенцията по вписванията на регистрите във връзка с приемането на еврото в България

Мярка

- Адаптиране на информационните системи на регистрите за въвеждане на еврото: Имотен регистър, Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Регистър БУЛСТАТ, Централен регистър на особените залози и Регистър на имуществените отношения на съпрузите

Приоритет: Изваждане на България от т. нар. „Сив списък“ за изпиране на пари

Цел: Ефективно противодействие на организираната престъпност и на трансграничните престъпни мрежи

Мерки:

- Одобрени от Министерския съвет законопроекти за изменение и допълнение на НК, НПК, ЗАНН и ЗОНПИ за въвеждане на Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно възстановяването и конфискацията на активи, за осигуряване на бързо установяване и конфискация на средства и имущество, придобити от престъпна дейност

- Укрепване на капацитета на контролните и правоохранителните органи и улесняване на трансграничното сътрудничество с държавите членки

Цел: Изпълнение на констатираните с Оценителния доклад за България от май 2022 г. на Комитета МОНИВАЛ на Съвета на Европа слабости по Препоръка 5 „Криминализиране на финансирането на тероризма“

Мярка:

- Одобрен от Министерския съвет Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, с който:
 - се прецизира уредбата на престъпленията тероризъм и финансиране на тероризъм в съответствие с 10-те секторни акта на ООН, както и с релевантното европейско законодателство в тази сфера
 - с преходни и заключителни разпоредби се усъвършенства уредбата за отговорността на юридическите лица в ЗАНН с оглед на завишаване на наказанията, разширяване отговорността на лицата, когато са били създадени с цел участие в изпиране на пари и финансиране на тероризъм и др.; изменя се НПК, а при необходимост – и други актове

Цел: Изпълнение на констатираните с Оценителния доклад за България от май 2022 г. на Комитета МОНИВАЛ на Съвета на Европа слабости по Препоръка 4 за обезпечаване и конфискация

Мярка:

- Одобрени от Министерския съвет законопроекти за изменение и допълнение на НПК, НК, ЗОНПИ и на други закони при необходимост от усъвършенстване на законодателната уредба, с която се осигурява възможността за обезпечаване и отнемане на имущество от трети недобросъвестни лица, за създаване на механизъм за защита на трети добросъвестни лица от обезпечаване/отнемане на имущество и за допълване на съществуващите механизми за управление на обезпечено и отнето имущество

Цел: Изпълнение на изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари относно Регистър БУЛСТАТ

Мерки:

- Надграждане на Регистър БУЛСТАТ, което да осигури:
 - вписване на информация за действителни собственици по Закона за регистър БУЛСТАТ
 - подготовка за последващо свързване със Системата за взаимно свързване на европейските регистри на действителните собственици – BORIS
 - надграждане, позволяващо вписването на данни за вида и обема на притежаваните права на лицата, вписани като действителни собственици

Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост

Цел: Въвеждане на задължителна съдебна медиация за страните по определени граждански и търговски спорове

Мярка

- Одобрен от Министерски съвет Законопроект за изменение и допълнение на Закона за медиацията и на Гражданския процесуален кодекс за включване на правно задължение за страните по определени граждански и търговски спорове да участват в съдебна медиация и за създаване на центрове за медиация към съдилищата и техните териториални отделения

Цел: Пълна дигитализация на хартиения масив в службите по вписванията

Мерки:

- Сканиране, цифровизиране и индексирание на наличния хартиен архив на имотния регистър
- Извличане и въвеждане на структурирани данни от сканираните и индексирани актове в структуриран масив на Интегрираната информационна система за кадастър и имотен регистър

Цел: Разширяване на личния обхват на защитата на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения

Мярка:

- Съдействие на парламентарните комисии в Народното събрание при обсъжданията на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения за повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на органите на местна власт чрез внедряване на единни стандарти

Цел: Създаване на правна рамка за производство по несъстоятелност на физическите лица

Мерки:

- Съдействие на парламентарните комисии в Народното събрание при обсъжданията на Законопроект за несъстоятелност на физическите лица, внесен за приемане от Народното събрание на 30 декември 2024 г., с който се цели да се преодолее състоянието на свръхзадължнялост чрез възможност за частично опрощаване на задълженията, справедливо удовлетворяване на кредиторите и възстановяване на социалната, предприемаческата и трудовата активност
- Надграждане на Регистъра по несъстоятелност на Министерството на правосъдието с модул за несъстоятелност на физическите лица

Приоритет: Стимулиране на цифровизацията

Цел: Въвеждане в българското законодателство на европейските изисквания за използването на цифрови инструменти в областта на дружественото право

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел за въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право

Цел: Преминаване към модерни и стандартизирани информационни системи, които гарантират по-ниски разходи на поддръжка, по-бърза реакция и по-надеждна работа на регистрите

Мерки:

- Надграждане на информационните системи на регистрите на Агенцията по вписванията
- Надграждане на функционалностите на Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

Цел: Развитие на Имотния регистър

Мярка:

- Изготвяне на дългосрочна програма за цялостното развитие на публичната политика по преминаването от персонално към поимотно вписване на недвижимите имоти

Приоритет: Предприемане на необходимите мерки за осигуряване на бързина и прозрачност в съдебните производства, подобряване на правораздавателната дейност чрез разширяване обхвата на електронното правосъдие, създаване на допълнителни гаранции за спазване на задължителните срокове за произнасяне, подобряване на организацията за електронно призоваване и електронно подаване на документи до съда, както и гаранции за случайното разпределение на делата по действащия ЗСВ

Цел: Бързина и ефективност на съдебните производства и засилване на гаранциите за независимост на магистратите

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт при съобразяване с актуалната практика на Конституционния съд
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на ГПК за законодателни промени, включително във фазата на съдебното дирене, с оглед осигуряване на бързина в процеса

Цел: Разширяване и подобряване на електронното правосъдие

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (с преходни и заключителни разпоредби – изменения и допълнения на ГПК и НПК) за прецизиране на правомощията на пленума и колегиите на Висшия съдебен съвет във връзка използваните информационни системи от органите на съдебната власт, кодифициране на подзаконовата уредба, прецизиране на правилата относно електронната форма на актовете и удостоверителните изявления на органите на съдебната власт и допустимите изключения от нея, електронните изявления на участниците в производствата, връчването на съдебни книжа, образуването, съдържанието, правото на достъп, поддържането и съхранението на електронните дела, регистъра на съдебните актове и публичния достъп до тях
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на АПК (с преходни и заключителни разпоредби – изменения и допълнения и на други закони) за осигуряване на възможност за: водене на актове и преписки в електронна форма; електронно подаване и връчване на документи и електронен обмен между съдилищата и административните органи; съставяне на съдебния акт като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис; упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма от страните в съдебните производства чрез завеждане на административни документи в електронна форма; провеждане на дистанционни виртуални открити заседания;

въвеждане на задължение за определен кръг лица да отправят искане до администрацията в електронна форма

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на ГПК, НПК и законите за международното правно сътрудничество по наказателни дела, даващи възможност за ефективно прилагане на актовете на Европейския съюз в областта на цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси чрез използване на електронна комуникация между компетентните органи, между физически или юридически лица и компетентните органи, използване на видеоконферентна връзка и електронното заплащане на такси

Цел: Създаване на гаранции за равен достъп до правосъдие

Мерки:

- Подобряване на условия за достъп до правна помощ и регламентиране на възнагражденията чрез изменение и допълнение в Закона за правната помощ
- Организиране на обучения за специализация и повишаване на квалификацията на адвокатите, вписани в Националния регистър за правната помощ
- Присъединяване на разследващите органи и органите на Прокуратурата на Република България към Единната електронна система за правна помощ
- Надграждане на Единната електронна система за правна помощ и осигуряване на изцяло електронен обмен на документи и отчитане на правната помощ

Приоритет: Промени в наказателния процес с цел ускоряване на досъдебната и съдебната фаза

Цел: Повишаване на ефективността на наказателния процес

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, с който да се създаде възможност за разделяне на делата срещу няколко обвиняеми в съдебната фаза и да се въведе право на пострадалия да иска ускоряване на наказателното производство и преди повдигане на обвинение

Цел: Преодоляване на недостига на квалифицирани вещи лица по наказателни производства в областта на пътнотранспортните престъпления

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт и изменение от министъра на правосъдието на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, с които да се осигурят:
 - наличие на национален професионален стандарт за работа на вещите лица, включително механизми за предоставяне и отнемане на правоспособност
 - изисквания за провеждане на начални и продължаващи обучения на вещите лица
 - условия за осигуряване на достатъчен брой правоспособни вещи лица

Приоритет: Усъвършенстване на законодателството с цел закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашното насилие

Цел: Закрила на децата при международните осиновявания

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс за прецизиране на процедурата за издаване на разрешенията за осъществяване на посредничество при международните осиновявания и контрол на дейността на акредитираните организации
- Изменение от министъра на правосъдието на Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешения за посредничество при международни осиновявания и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организации с цел осигуряване на по-голяма прозрачност на процедурите по осиновяване
- Изменение от министъра на правосъдието на Наредба № 3 от 2014 г. за условията и реда за водене на регистрите при международно осиновяване и даване на съгласие от министъра на правосъдието с цел съобразяване с промените в Семейния кодекс

Цел: Подобряване на достъпа до правосъдие на деца, които са жертва или свидетели на престъпление, както и на деца, извършили правонарушение

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните или изготвяне на нов Закон за отклоняване от наказателно производство и налагане на възпитателни мерки на непълнолетни лица с цел:
 - въвеждане на механизъм за съдебен контрол при настаняване на непълнолетни правонарушители във възпитателни институции
 - осигуряване на координация и единен подход в борбата с противоправното поведение на непълнолетните лица
 - изработване на система от мерки за защита на интереса, достойнството и ефективното възстановяване на деца, пострадали от правонарушение и деца, извършители на нарушения

Цел: Въвеждане на допълнителни мерки за защита и подкрепа на лицата, пострадали от домашното насилие

Мярка:

- Цялостен анализ на съответствието на българската нормативна уредба с Директива (ЕС) 2024/1385 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно борбата с насилието над жени и домашното насилие и приемане на съответните нормативни промени

Цел: Повишаване на информираността, чувствителността и знанията на правораздавателните органи и заинтересованите страни по проблемите на домашното насилие

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита от домашното насилие, включително за въвеждане на мерки за предотвратяване на злоупотребите с право по този закон, свързани със съдебни спорове относно родителски права по Семейния кодекс

- Приемане от Министерския съвет на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за защита от домашното насилие
- Междуинституционални срещи с органите на съдебната власт, МВР и адвокатските колегии в страната
- Разширяване на Меморандума за сътрудничество и партньорство за навременна защита на пострадалите от домашно насилие, сключен между МВР, МП и Националното бюро за правна помощ и адвокатските колегии, към които функционират регионални центрове за консултиране, с включване на Агенцията за социално подпомагане и на неправителствени организации, за координиране на общи усилия и действия в защита на пострадалите от домашно насилие

Цел: Осигуряване на по-добра защита на пострадалите от домашното насилие

Мерки:

- Специализирани обучения на адвокати, вписани в Националния регистър за правна помощ
- Разширяване на обхвата на Националния телефон за правна помощ чрез увеличаване броя на адвокатите, предоставящи консултации и увеличаване на работното време
- Надграждане на мобилно приложение „ПОМОГНИ МИ“ с възможност за подаване на сигнали от граждани

Приоритет: Гарантиране на демократичния правов ред и защита на парламентарната демокрация - укрепване на институциите и освобождаването им от корупционно влияние чрез провеждане на антикорупционна политика и реформи в правосъдната система, гарантиране на честни и свободни избори, отстояване на стандартите за защита на човешките права и международния правов ред

Цел: Подобряване на почтеността сред висшите длъжности в изпълнителната власт

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за администрацията за гарантиране на функционална независимост на инспекторатите и на ръководителите им, за да се позволи ефективно изпълнение на тяхната роля в предотвратяването и разкриването на нарушения, свързани с почтеността, и други нередности в рамките на съответните изпълнителни органи, включително когато такива нередности могат да включват лица, заемащи висши държавни длъжности
- Приемане от Министерския съвет на Кодекс за поведение на лицата, заемащи публични длъжности в централната изпълнителна власт, за определяне на насоки относно конфликтите на интереси, на стандарти за почтеност, както и на подходящ механизъм за налагане на санкции
- Въвеждане на система за проверка на интегритета за служители в администрацията, заемащи длъжности с висок корупционен риск

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания, ГПК, НПК и АПК за въвеждане на промени, с които се осигурява ефективен достъп до правосъдие за хората с увреждания в съответствие с Конвенцията за правата на хората с увреждания, както и засилени гаранции на правата на деца в уязвимо положение и на лицата с психични разстройства, нуждаещи се от специални здравни грижи

Цел: Защита на свободата и плурализма в медиите и гражданското общество

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на ГПК относно защитата на лицата, ангажирани в публично участие, срещу явно неоснователни иски или съдебни производства, с които се злоупотребява

Цел: Създаване на правила и стандарт за лобизма, в т.ч. и осигуряване на прозрачност и почтеност в лобирането

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за регулиране на лобистките дейности в Република България с цел гарантиране на стандарт и правила за лобизма, както и прозрачност и почтеност в лобирането

Приоритет: Активно участие в политиката на ЕС за възпиране на чужда агресия като единствена гаранция за справедлив и траен мир в Източна Европа

Цел: Хармонизиране на българското законодателство с Договора за Международния наказателен съд (т. нар. Римски статут)

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, с който да се разшири наказателната защита, осигурявана от българските закони на българските граждани, включително намиращите се в зони на конфликт в чужбина, както и да се подобрят възможностите на българската държава да участва пълноценно в отношенията на международно правно сътрудничество по наказателни дела

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Визията за българската образователна система е да се създаде интегрирана и иновативна образователна среда, която да осигури качествено училищно и предучилищно образование за всички деца. Приоритет е промяната на доминиращата култура на учене, преминавайки от механично запаметяване към формиране на ключови компетентности, функционални умения и мотивация за учене. Целта е всяко дете да получи персонализирана подкрепа, която да насърчава социално-емоционалните му умения и здравословния начин на живот, с акцент върху иновациите в обучението, включването на деца и ученици със специални нужди и развиване на високи нива на дигитална грамотност.

Приоритет е модернизирването на висшето образование и научните изследвания, чрез повишаване на изискванията към студентите и подкрепа на привлекателността на българските университети за чуждестранни студенти. Чрез устойчиво публично финансиране и изграждане на съвременна научна инфраструктура ще се насърчат иновациите и сътрудничеството между образователната система и бизнеса. Приоритет ще бъде и създаването на мрежи за споделяне на ресурси между университетите, както и привличането на научни таланти към България.

Резултатът от усилията е утвърждаването на България като духовно и езиково пространство по целия свят чрез подкрепа на българските диаспори.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Подобряване на качеството и достъпа до училищно образование

Цел: Промяна в доминиращата култура на учене – от заучаване и възпроизвеждане на знания към формиране на умения и нагласи, функционална интелигентност и мотивация за учене

Мерки:

- Изработване на концептуално нови учебни програми и учебни планове, които са насочени към развиване на ключови компетентности
- Въвеждане на формати на оценяване с фокус към функционалност и приложимост на знанията
- Насърчаване на образователните иновации на всички нива в системата

Цел: Промяна в културата на управление в образованието

Мерки:

- Приемане на стандарт за качеството и работещ механизъм на оценка на добавената стойност на училищата
- Намаляване на административната тежест
- Промяна във фокуса на работа на регионалните управления на образованието към оценяване на качеството и ефективността на политиките

Цел: Подготвени и мотивирани учители

Мерки:

- Поддържане възнагражденията на педагогическите специалисти на ниво поне 125 на сто от средната брутна работна заплата за страната
- Промяна в подготовката и квалификацията на учителите и директорите, насочена към формирането на компетентности; ефективна подкрепа чрез наставничество

- Промяна в учебните програми и в начина на преподаване в професионалните направления във висшите училища, които обучават бъдещите учители
- Въвеждане модел на обективна оценка на работата на учителите и директорите на базата на резултати

Цел: Приобщаване и развитие на способностите и интересите на всяко дете

Мерки:

- Координирана работа на институциите за обхващане на всяко дете и ученик в системата и предотвратяване на отпадането
- Въвеждане на цялостен подход към преподаване и възпитаване на здравословен начин на живот на децата
- Продължаване и разширяване на мерките за приобщаване на децата и учениците със специални образователни потребности, за подкрепа на личностно развитие и за десегрегация

Цел: Развитие на средното образование, съобразено с нуждите на пазара на труда и професиите на бъдещето

Мерки:

- Разширяване на професионалното образование и дуалната форма на обучение според регионалните потребности на икономиката
- Финансиране на ученически практики на реални работни места
- Разработване и прилагане на гъвкави учебни планове и програми по професии
- Създаване на национален кариерен център за учениците
- Разширяване на мрежата от високотехнологични училища чрез изграждане на нови и развиване на съществуващи

Цел: Модернизиране физическата среда във всички училища, детски градини и центрове за специална образователна подкрепа

Мерки:

- Увеличаване на ресурсите за изграждане и пристрояване на училища, детски градини и ясли
- Стартиране на програма за модернизация на дворовете на образователните институции; продължаване изграждането и ремонта на физкултурни салони и спортни площадки, както и площадки за пътна безопасност
- Стимулиране на училищата и детските градини да произвеждат и използват зелена енергия за своите нужди
- Изграждане на достъпна архитектурна среда

Цел: Продължаване процеса на дигитална трансформация на предучилищното и училищно образование

Мерки:

- Развиване на дигитални умения и насърчаване на дигитална креативност у учителите и учениците чрез обучения, квалификации, подкрепа и достъп до дигитални ресурси и инструменти
- Развиване на грамотност и умения, свързани с етичното и ефективно използване на изкуствения интелект

- Осигуряване на сигурна и стабилна дигитална инфраструктура за всички участници в образователния процес
- Развиване на капацитет на училищно, регионално и национално ниво за управление на процеса по дигитална трансформация
- Въвеждане на дигиталната грамотност хоризонтално в учебните програми

Приоритет: Интегрирана политика за ранно детско развитие

Цел: Засилена координация между институциите за подкрепа на личностно развитие и интеграция на децата

Мерки:

- Разработване и въвеждане на стандарт за качество в ранното детско развитие и грижа, както и система за наблюдение и оценка на качеството
- Въвеждане на модел за езикова подкрепа и успешна интеграция на всички деца в предучилищното образование
- Разработване на методика за определяне на постиженията на децата при постъпване в детска градина и за училищна готовност при постъпване в 1 клас
- Разширяване на националната програма за насърчаване на внедряването на образователни иновации в детските градини

Приоритет: Повишаване на качеството и репутацията на българското висше образование

Цел: Повишаване на качеството на висшето образование, модернизация и привличане на чуждестранни студенти

Мерки:

- Създаване система от стимули и правила за завишаване на изискванията за придобиването на висше образование
- Повишаване на възнагражденията на академичния състав и поддържането им на ниво около 180 на сто от средната работна заплата за страната
- Дигитализация на висшите училища и поощряване създаването и ползването на отворени електронни образователни ресурси
- Увеличаване на стипендиите на студентите и докторантите, както и на стимулите за публикуване в референтни издания и регистриране на патенти
- Популяризиране на българското висше образование по света и активна работа за привличане на чуждестранни студенти в българските висши училища

Цел: Подобряване на приложимостта на висшето образование и връзката с пазара на труда

Мерки:

- Учестена актуализация на учебните програми
- Диференциране на финансирането на държавните висши училища в зависимост от комплексна оценка за качество и реализация
- Определяне на приема в държавните висши училища в зависимост от потребностите на пазара на труда и на обществото

Цел: Повишаване на качеството на управление на висшите училища

Мерки:

- Промени в акредитацията, насочени от оценка на формално разписани процедури към обективност, оценяване на ефективността на политиките и реалното качество
- Поощряване участието на висшите училища в европейски алианси и проекти за иновации
- Регламентиране на модел за споделено ползване на ресурси между висшите училища и създаването на обединения от висши училища

Приоритет: Развитие на науката и научните изследвания

Цел: Осигуряване на високо качество на научните изследвания

Мерки:

- Устойчиво увеличаване на публичното финансиране за научните изследвания и иновациите – от 0,3 на сто от БВП до поне 1 на сто от БВП
- Разработване на модел за устойчиво финансиране на многогодишни научно-иновационни програми на изследователските висши училища и научните организации. Сътрудничество с бизнеса за привличане на частни инвестиции в научни изследвания
- Осигуряване на съвременна научна инфраструктура и модернизиране на съществуващото научно оборудване
- Привличане на млади хора за дългосрочна кариера в областта на науката

Цел: Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското и световно научноизследователско пространство

Мерки:

- Привличане на водещи световни учени в България и установяването на дългосрочни партньорства; подпомагане по-активното участие на българските учени в европейски и международни научни програми и инициативи
- Стимулиране на българските научни институти и на университетите за включване в научно-изследователски алианси на европейско и международно ниво

Приоритет: България като духовно и езиково пространство по целия свят

Цел: Включване на българите извън България в българската образователна система

Мерки:

- Увеличаване на подкрепата за българските неделни училища и подкрепа за създаване на мрежи от училища за съвместна дейност, включително за организиране на дистанционно обучение
- Стартиране на програма за обмен между български училища в страната и такива зад граница; финансово стимулиране на изграждането на мрежи и партньорства
- Обучения на учителите от българските неделни училища, както и на местни учители, преподаващи български език и култура
- Регламентиране на допълнителен държавно-финансиран прием и увеличаване на стипендиите за студентите от българските диаспори

Цел: Популяризиране и утвърждаване на българския език по света

Мерки:

- Усилия за признаване на българския език като част от образователните системи на други държави и възможност за изучаването му
- Разширяване на изучаването на български език по света чрез повишаване на броя на лекторатите по Българистика в чуждестранните университети, броя на студентите и докторантите, и увеличаване на размера на финансирането им
- Създаване на национален тренировъчен център за подготовка на преподаватели в чужбина

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Приоритетите на сектор Здравеопазване са насочени към подобряване на качеството на живот на гражданите чрез инвестиции в инфраструктура, модернизация и оптимизация на здравната система. Основните приоритети включват подобряване на достъпа до медицински услуги, изграждане на устойчива система за спешна помощ, насърчаване на здравословния начин на живот и модернизация на държавния здравен контрол. Разширяването на първичните и амбулаторните грижи чрез изграждане на нови медицински амбулатории ще бъде във фокуса на правителството, заедно с дигитализацията на здравните услуги и укрепването на системите за наблюдение на общественото здраве.

Сред основните предизвикателства са необходимостта от финансиране и ефективно управление на ресурсите, осигуряване на квалифицирани медицински кадри и адаптиране на законодателството към съвременните нужди на системата. Достигането на равномерно териториално разпределение на здравните услуги, особено в отдалечените райони, както и устойчивост на системата за спешна помощ, са ключови проблеми. От друга страна, прилагането на дигитални решения и въвеждането на нови технологии изисква значителни инвестиции и координация между различните институции.

Очакваните резултати от планираните мерки включват значително подобрение на достъпа до медицински грижи, модернизация на болничната и извънболничната помощ, както и намаляване на заболяемостта и смъртността чрез превенция и скринингови програми. Системата за спешна помощ ще бъде разширена и ще включва въздушна медицинска помощ, а дигитализацията ще позволи по-ефективно управление на медицинската информация и подобрен контрол върху лекарствените продукти. В дългосрочен план тези мерки ще доведат до по-високо качество на здравеопазването и повишаване на средната продължителност на живота на населението.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Развитие на здравеопазването и подобряване на достъпа до здравна грижа

Цел: Подобряване на ключовите показатели, свързани със здравето на бременните жени, майките, децата и подрастващите и други целеви групи от населението

Мерки:

- Изграждане на Националната многопрофилна болница за активно лечение на деца
- Изграждане на Национален център за лъчелечение с протонна терапия за модернизация на системата за педиатрична помощ
- Изграждане на интегрирани здравно-социални услуги чрез развитие и създаване на 26 центъра за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания
- Разширяване на обхвата на пренаталния и неонаталния скрининг
- Разширяване на обхвата на скрининга на социалнозначимите заболявания

Цел: Обновяване и модернизация на сградния фонд и оборудването в системата на спешната помощ на територията на цялата страна, подобряване условията на труд на работещите в системата на спешната помощ

Мерки:

- Строителство, реконструкция, ремонт, преустройство, подобряване на достъпа за лица с увреждания до сградите – обект на интервенция, и прилежащото им околно пространство в 125 обекта за спешна медицинска помощ
- Доставка на 13 линейки, осигурени с оборудване и медицинска апаратура за спешна медицинска помощ

- Увеличение на възнагражденията в системата на спешната медицинска помощ

Цел: Подобряване на достъпа до лекарствени продукти

Мерки:

- Разширяване на обхвата на Специализираната електронна система за проследяване и анализ на лекарствените продукти, включени в Позитивния лекарствен списък на Република България
- Подобряване на регулацията, свързана с паралелния внос на лекарствени продукти, създаване на условия за разширяване на дейностите на аптеки в отдалечени и труднодостъпни райони и създаване на условия за денонощен достъп до лекарствени продукти
- Въвеждане на мерки за прилагане на европейското законодателство в областта на медицинските изделия
- Разширяване на обхвата на електронната рецепта
- Регламентиране на възможност за разкриване от търговците на дребно на втори или следващ адрес в населени места с недостиг на лекарствени продукти, както и за създаване на мобилни аптеки

Цел: Подкрепа на професионалното развитие на специализантите в системата на здравеопазването и насърчаване на професионалната насоченост и реализация на специализантите в специалности с недостиг на специалисти

Мерки:

- Повишаване на професионалния капацитет на 230 специализанти в системата на здравеопазването за осигуряване на качествени здравни услуги
- Осигуряване на финансиране за 170 специализанти по определени специалности с най-голям недостиг от специалисти или в определени области на страната с установен недостиг
- Създаване на условия за обучение на минимум 550 специализанти, финансирани от държавата, всяка година в системата на здравеопазването

Цел: Оптимизиране статута на държавните и общински лечебни заведения - търговски дружества, публични предприятия

Мерки:

- Анализиране на нормативната уредба и идентифициране на практическите проблеми при прилагането на Закона за публичните предприятия, Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, Търговския закон, Закона за лечебните заведения и друга относима нормативна уредба по отношение на лечебните заведения - търговски дружества с държавно и общинско участие в капитала и изготвяне на нормативни промени при необходимост
- Оптимизиране на пакета здравни дейности чрез увеличаване на профилактичните прегледи, диспансеризацията и създаване на защитени болници

Цел: Развитие и надграждане на Националната здравно-информационна система (НЗИС) и на други информационни системи в Сектор „Здравеопазване“

Мерки:

- Развитие на Националната здравноинформационна система – Фаза 4, и системите на второстепенните разпоредители към Министерството на здравеопазването –

Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Изпълнителна агенция по лекарствата, НЕЛК/ТЕЛК

- Интегриране на НЗИС с централизираните системи на МОН, МВР, общини, НАП и др. с цел намаляване на административната тежест на гражданите
- Надграждане на НЗИС във връзка с регистрова реформа за привеждане на регистри в сферата на здравеопазването в съответствие със Закона за електронното управление
- Създаване на система за киберсигурност в Сектор „Здравеопазване“ и повишаване на капацитета за реагиране при инциденти, засягащи информационната и комуникационната сигурност в здравеопазването

Приоритет: Извеждане на качеството на живот на хората като първостепенен приоритет с фокус върху здравеопазването

Цел: Подобряване на работата по осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води

Мярка:

- Оборудване на 5 лаборатории за обезпечаване осъществяването на контролен мониторинг на качеството на питейните води в пълен обем и в съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство

Цел: Подобряване на качеството на живот и безопасността на хората

Мярка:

- Разработване и внедряване на системи за мониторинг на рисковите фактори на околната и жизнената среда върху здравето на хората

Цел: Насърчаване на здравословния начин на живот и повишаване на здравната култура на българските граждани

Мярка:

- Приемане от Министерския съвет на програми за ограничаване на рисковите фактори - тютюнопушене, употреба на тютюневи изделия, изделия съдържащи никотин, злоупотреба с алкохол, наркотични вещества, райски газ, нездравословно хранене

Цел: Актуализиране на стратегическата рамка на Сектор „Здравеопазване“ по отношение на грижата за възрастните хора

Мярка:

- Приемане от Министерския съвет на Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве 2030 и на План за действие към нея

Цел: Намаляване на заболяемостта, болестността и смъртността от психични разстройства

Мярка:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето с оглед на повишаване качеството и подобряване на достъпа до психиатрична помощ, осигуряване на комплексна грижа за пациенти с психични заболявания
- Издаване от министъра на здравеопазването на наредби за утвърждаване на медицински стандарти по детска и съдебна психиатрия
- Включване на лечение на психични разстройства в пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса

- Провеждане на обучения за използване на нови форми на психиатрично обслужване с цел подобряване на условията на деинституционализация
- Подобряване на превенцията и ранната диагностика на зависимости и на отклонения в психичното развитие в детско-юношеска възраст чрез провеждане на обучения за комплексно лечение на зависимости и ранна диагностика на отклонения в детско-юношеска възраст.

Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ

Цел: Подобряване на стратегическата рамка и приемане на план за увеличаване на първичните и амбулаторните грижи

Мярка:

- Приемане от Министерския съвет на Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2027 г. и на план за действие за нейното изпълнение

Цел: Развитие на амбулаторните грижи и достъпна диагностика

Мерки:

- Изграждане на до 300 амбулатории в труднодостъпни райони
- Изграждане на Национална цифрова платформа за медицинска диагностика

Цел: Модернизиране на лечебни заведения за болнична помощ

Мерки:

- Доставка на апаратура в 36 лечебни заведения за болнична помощ в страната с разкрити клиници/отделения по педиатрия
- Доставка на апаратура за диагностика на онкологични заболявания и лъчелечение в 14 лечебни заведения за болнична помощ в страната

Цел: Модернизиране на центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчносъдови заболявания

Мярка:

- Извършване на строителни и монтажни работи и доставка на медицинско оборудване в 6 лечебни заведения в страната

Цел: Модернизиране на психиатричната помощ

Мярка:

- Ремонтване и обновяване на 18 структури от системата на психиатричната помощ в страната

Цел: Доизграждане на Системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздух (HEMS)

Мерки:

- Доставка на 7 медицински превозни средства за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха
- Изграждане на 6 оперативни бази – хангари, за нуждите на HEMS

КУЛТУРА

Политиките в областта на културата са насочени към качествена промяна за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности, както и към насърчаване развитието на креативни и творчески индустрии. Секторът на културата ще се развива в посока модернизация, дигитализация и по-добра достъпност на културното съдържание. Основни приоритети ще бъдат въвеждането на нови механизми за финансиране на различните типове културни институти – национални, регионални и общински, с цел подобряване на тяхната дейност и взаимовръзката с тях за изпълнение на националната културна политика, стимулиране на проектното начало, създаване на условия и насърчаване на разгръщането на потенциала на българските творци и тяхното представяне в страната и чужбина.

Основните предизвикателства включват оптимизация на финансирането, създаване на устойчиви модели за управление на културните институции и насърчаване на дигитализацията в сектора. Сред основните приоритети са: опазването и социализацията на културното наследство, стимулирането на творческите индустрии и популяризирането на българската култура на световната сцена. Приоритет ще бъде поставен и върху модернизиране на музейните експозиции, дигитализация на културното наследство и развитие на медийната грамотност.

Очакваните резултати включват по-добър достъп на гражданите до културни продукти, създаване на по-добри условия за опазване и закрила на културното наследство, реализиране на потенциала му като ресурс за устойчиво икономическо, териториално и социално развитие и повишаване на международното сътрудничество и утвърждаване на българската култура в глобален контекст.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Подобряване на средата и стимулиране развитието на културните и творческите сектори

Цел: Подкрепа на литературните творци и подобряване на условията за развитие на библиотеките

Мерки:

- Насърчаване на българските творци за създаване на нова българска литература чрез изпълнение на Програма „Литература“
- Стимулиране на методическа, краеведска и обучителна дейност на регионалните библиотеки чрез изпълнение на Програма за подкрепа на регионалните библиотеки
- Обновяване на фондовете на обществените библиотеки с европейска и съвременна литература чрез изпълнението на Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“

Цел: Подобряване на условията за развитие на читалищата и опазване на нематериалното културно наследство на страната

Мерки:

- Приемане на Програма за опазване на нематериалното културно наследство на Република България
- Идентифициране на приоритетни потребности и актуализиране на Програма „Читалища“ за подобряване на дейността на народните читалища

Цел: Подобряване на системата за опазване и социализация на материалното културно наследство

Мерки:

- Изготвяне на механизъм за приоритизиране и подкрепа на дейностите по консервация, реставрация и социализация на значими археологически обекти
- Създаване на структурно звено в Националния институт за недвижимо културно наследство за подобряване на опазването на недвижимото световно културно наследство
- Завършване на дигитализацията на архива на недвижимите културни ценности (в зависимост от осигурения финансов ресурс)
- Оптимизиране на процедурата за възлагане и приемане на плановете за опазване и управление на единичните или групови недвижими културни ценности чрез изменение и допълнение на Наредбата за обхвата, структурата, съдържанието и методологията за изработване на плановете за опазване и управление на единичните или групови недвижими културни ценности
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за културното наследство за въвеждане на единен модел за финансиране и единна правила и норми за формиране на бюджетите на държавните и общински музеи и художествени галерии

Цел: Модернизиране на сценичната база и оптимизиране на функционирането на ДКИ в сферата на сценичните изкуства

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила и развитие на културата с цел оптимизиране системата на финансиране на ДКИ
- Изготвяне на анализ, обследване и категоризиране на сценичната база в областта на сценичните изкуства

Цел: Подобряване на процесите, свързани с предоставяне на държавно подпомагане в областта на филмовата индустрия

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за филмовата индустрия, с който да се осигурят условия за финансиране на дейности, свързани с промоция и показ на филми
- Усъвършенстване на етапите относно оценката на подаваните за разглеждане и финансиране проекти по реда на Правилника за прилагане на Закона за филмовата индустрия

Цел: Подобряване усвояването на средства по международни програми

Мярка:

- Разработване на нова Програма за култура по Финансовия механизъм на ЕИП за новия програмен период

Цел: Подготовка и обучение на квалифицирани кадри в системата на специализираните училища по изкуства и култура

Мерки:

- Модернизирание на учебния процес в училищата по изкуствата и училищата по културата чрез изготвяне на нови учебни планове и програми за обучение
- Изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби с цел обхващане на различни видове училища и по-добро включване на групи деца

Цел: Подобряване на медийната среда и повишаване на медийната грамотност

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, отнасящи се до оповестяването на медийната собственост
- Укрепване на капацитета на независимия медиен регулатор
- Повишаване на медийната грамотност чрез насърчаване на четенето и технологичното обновление на обществените библиотеки

Цел: Насърчаване на гражданскоправната защита на авторските и сродни на авторските права

Мерки:

- Въвеждане на възможности за блокиране на достъпа до пиратски сайтове, предлагащи защитено съдържание онлайн без уредени авторски и/или сродни права
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права с оглед на:
 - отстраняване на установени нормативни дефицити, затрудняващи, ограничаващи или възпрепятстващи ефективната гражданскоправна защита на автори и на носители на сродни на авторските права
 - ограничаване на обхвата на осъществяваното наказване по административен ред за нарушения на „частни права“

Приоритет: Подобряване на достъпа на българската публика до европейска и световна съвременна култура и популяризиране на българската култура

Цел: Осигуряване на достъп до качествена европейска и съвременна литература

Мярка:

- Осигуряване на достъп до съвременна българска и световна литература чрез осъществяване на Програма „Помощ за книгата“ в подкрепа на издаването на нова литература

Цел: Осигуряване на достъп до качествена европейска и световна култура в областта на сценичните изкуства

Мерки:

- Включване на признати световни и европейски творци и артисти в дейността на ДКИ
- Създаване и представяне на културни продукти в различни жанрове в областта на сценичните изкуства чрез подкрепа на творчески проекти и продукти на държавни, общински и частни културни организации, включително на проекти за публика със специални нужди

Цел: Социализация на алтернативни и съществуващи пространства за представяне на културно съдържание с цел децентрализация

Мярка:

- Осигуряване на условия за устойчивост и развитие на пространства за представяне на културно съдържание. Разширяване на достъпа до култура, включително в населени места с нисък културен и икономически статус, чрез подкрепа на творчески проекти, творци и събития в областта на културата, отнасящи се както до професионалното, така и до любителското изкуство от Национален фонд „Култура“

Цел: Модернизиране на представянето на българското културно наследство в музеите и художествените галерии

Мерки:

- Създаване на Национална програма „Подобрено представяне на движимото културно наследство в постоянните експозиции на музеите и художествените галерии“
- Издаване от министъра на културата на изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 2013 г. за условията и реда за представяне на културните ценности с цел повишаване на качеството на представяните културни продукти
- Развитие на капацитета на музейните специалисти в областта на създаването на нови постоянни експозиции и други чрез обучения, семинари и обмяна на опит

Цел: Улесняване на достъпа и повишаване на популярността на културни събития в страната

Мярка:

- Надграждане на информационната база данни на Културния календар на Република България. (2025 г.)

Цел: Популяризиране на българското световно, материално и нематериално културно наследство

Мерки:

- Подготовка, организация и провеждане на 47-ата сесия на Комитета за световното наследство на ЮНЕСКО в София. Организиране и провеждане на съпътстващи събития по време на 47-та сесия на ЮНЕСКО
- Създаване на Национална програма за опазване и представяне на световното културно наследство и на обектите, вписани в Индикативната листа на Република България

Цел: Повишаване ефективността на българските културни институти в чужбина (БКИ)

Мерки:

- Регламентиране на статута на директорите и сътрудниците в БКИ с цел по-голяма оперативност при изпълнение на външнополитическите приоритети на страната
- Издаване от министъра на културата на Наредба за специфичните условия и реда за дългосрочното командироване на служители в БКИ с цел увеличаване на прозрачността и ефективността при назначаване на директорите и служителите в БКИ

ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ

Развитието на аграрния сектор в България е насочено към неговата модернизация, устойчиво управление на ресурсите и повишаване на конкурентоспособността на българските производители. Съществена роля е отредена на внедряването на иновации, цифровизацията на земеделието, инвестициите в биологично производство и разширяването на ефективните модели за управление на водните ресурси. Едни от основните приоритети за развитие са насърчаването на устойчивото ползване на земеделските земи и подобряването на достъпа до финансиране. В този контекст, изпълнението на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 (СПРЗСР) служи като ключов инструмент за осигуряване на финансова подкрепа на земеделските стопани и подобряване на бизнес средата в сектора.

Основните предизвикателства в развитието на аграрния сектор включват необходимостта от подобряване на инфраструктурата за напояване, намаляване на административната тежест и засилване на дигитализацията в сектора. Борбата с климатичните рискове, включително сушата, наводненията и градушките, изисква по-добро управление на водните ресурси и инвестиции в инфраструктура за напояване и защита на земеделската продукция. В горския сектор предизвикателство е мониторингът и защитата на горите от пожари и незаконни дейности. В сектора на рибарството приоритет е гарантирането на устойчива експлоатация на ресурсите и намаляването на незаконния риболов.

Очакваните резултати от изпълнение на планираните мерки включват повишаване на производителността и доходите на земеделските стопани, устойчиво управление на земите, горските и водните ресурси, засилване на експортния потенциал на българската продукция, намаляване на административната тежест и осигуряване на дългосрочна икономическа и екологична стабилност на селските райони.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Развитие на конкурентноспособно, пазарно ориентирано и устойчиво на климатичните промени земеделие

Цел: Гарантиране на справедливи и стабилни доходи на земеделските производители

Мерки:

- Предоставяне на ежегодна подкрепа на земеделски стопани по линия на директните плащания
- Използване на механизмите за подкрепа с държавни помощи за подобряване на социално-икономическата устойчивост на земеделските стопанства и насърчаване производството на качествена растениевъдна и животновъдна продукция

Цел: Модернизирани и технологично обновени стопанства и предприятия, ускорено въвеждане на иновации и цифровизация

Мярка:

- Стимулиране на инвестиционната активност на земеделските стопанства и предприятията за преработка/маркетинг чрез изпълнение на мерки за подкрепа по СПРЗСР и чрез изпълнение на инвестиция „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“ от НПВУ

Цел: Укрепване позициите на земеделските стопани по веригата на предлагане на храни

Мерки:

- Насърчаване на сдружаването на земеделските стопани и земеделските производители чрез предоставяне на финансова подкрепа по СПРЗСР
- Прилагане на мерки за пазарна подкрепа чрез инструментите на СПРЗСР

Цел: Създаване на оптимални условия за развитие на ефективно поливно земеделие и превенция на риска от наводнения, бедствия и аварии

Мерки:

- Възстановяване на съществуващата хидромелиоративна инфраструктура за напояване в Република България
- Предприемане на действия по изграждане на незавършените обекти от хидромелиоративната инфраструктура
- Възстановяване и модернизация на отводнителните помпени станции

Цел: Увеличаване на селскостопански продукти, произведени по биологичен начин

Мерки:

- Утвърждаване от министъра на земеделието и храните на Национален план за развитие на биологичното производство до 2030 г.
- Предоставяне на подкрепа за развитие на биологичното земеделие чрез мерки по СПРЗСР

Цел: Подпомагане на аграрния отрасъл за прилагане на мерки за опазване на околната среда и климата

Мярка:

- Насърчаване на земеделските стопани за прилагане на дейности, допринасящи за опазване на околната среда и биоразнообразието и за реализиране на инвестиции в производство и преработка, насочени към опазване на околната среда по СПРЗСР

Цел: Подобряване на процесите, свързани с ползване и опазване на земеделските земи

Мерки:

- Подобряване на ефективността на процесите по предоставянето на земи от държавния поземлен фонд (ДПФ)
- Подобряване на контрола върху ползването на земеделските земи и тяхното опазване
- Създаване на единна система за управление на земите от ДПФ
- Създаване на механизми за ограничаване изграждането на фотоволтаични електрически централи върху плодородни земеделски земи

Цел: Смекчаване въздействието на рисковете в селското стопанство върху дейността и доходите на заетите в отрасъла

Мерки:

- Прилагане на инструменти за подкрепа на земеделските стопани за превенция и управление на рисковете в селското стопанство
- Разширяване и уплътняване на системата за противогордова защита

Цел: Подобряване на ефективността на Националната служба за съвети в земеделието

Мерки:

- Предоставяне на подкрепа за професионално обучение и повишаване на знанията и практическите умения на земеделските стопани
- Развитие и укрепване на Системата за знания и иновации в селското стопанство (AKIS) с помощта на интегрирани съветници и реализация на новаторски проекти

Цел: Развитие на аграрната наука като инструмент за генериране на иновативни политики в аграрния сектор

Мярка:

- Създаване на нови научни продукти, свързани с устойчиво развитие на конкурентоспособно селско стопанство, опазване и ефективно използване на природните и генетични ресурси за смекчаване и адаптация към климатичните промени, прехода към биоикономика и кръгова икономика, продължаване на политиките по извършване на геномна оценка на високопродуктивните животни

Цел: Повишаване защитата на човешкото здраве и интересите на потребителите по отношение на храните

Мерки:

- Подобряване на контрола по агрохранителната верига и предотвратяване на инциденти, свързани с храни
- Одобряване от Министерския съвет на проект на нов Закон за ветеринарномедицинската дейност и проект на нов Закон за съсловната организация на ветеринарните лекари
- Подобряване на контрола при употребата на ветеринарни лекарствени продукти
- Популяризиране на прилагането на добрите практики за биосигурност във фамилените и малки животновъдни ферми и на добри практики сред производители и потребители на храни с цел предотвратяване на загубите на храни
- Модернизиране на системата за идентификация на животните и за регистрация на животновъдните обекти

Цел: Повишаване на ефективността в дейността на публичните предприятия в отрасъла

Мярка:

- Ефективно управление на едноличните търговски дружества в отрасъла и предприемане на действия за реструктурирането им

Цел: Създаване на добра бизнес среда за развитие на аграрния отрасъл и подобряване на административните услуги

Мерки:

- Облекчаване на административната тежест за регистрация и пререгистрация на земеделските стопани и осигуряване на служебен достъп до Регистъра на земеделските стопани
- Създаване и въвеждане на единна административна система за управление на земите с променено предназначение
- Изграждане на Електронна информационна система в земеделието по инвестиция „Дигитализация на процесите от фермата до трапезата“ от НПВУ
- Разширяване на електронните административни услуги

Приоритет: Мобилизиране на потенциала на селските райони за постигане на балансирано социално и териториално развитие

Цел: Диверсификация на икономиката на селските райони и повишаване на заетостта на местното население

Мерки:

- Предоставяне на подкрепа до края на 2025 г. за изпълнение на операции по 80 одобрени стратегии за местно развитие
- Насърчаване на инвестициите в неземеделски дейности чрез подкрепа по СПРЗСР

Цел: Подобряване качеството на живот в селските райони

Мерки:

- Реализиране на инвестиции по СПРЗСР за изграждане и/или реконструкция на техническа инфраструктура, общинска пътна и улична мрежа, реконструкция и модернизация на водопроводната мрежа и канализационна система
- Предоставяне на подкрепа за запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони

Приоритет: Развитие на устойчив и икономически жизнеспособен Сектор „Рибарство и аквакултури“

Цел: Опазване и управление на рибните ресурси във водните екосистеми

Мерки:

- Въвеждане на мерки за опазване на рибните популации във водните обекти на територията на страната и за извършване на устойчив риболов
- Привеждане на националното законодателство в областта на рибарството в съответствие с последните изменения на системата за контрол в рибарството в ЕС

Цел: Подобряване на конкурентоспособността и устойчивостта на Сектор „Рибарство и аквакултури“

Мерки:

- Модернизиране на риболовния флот
- Насърчаване на инвестиционната активност и въвеждането на иновации в подсектор „Аквакултури“
- Стимулиране на модернизацията и въвеждането на иновации при преработката на продукти от риболов и аквакултури
- Осигуряване на безопасно, сигурно и устойчиво море чрез морско наблюдение и обмен на данни на европейско ниво
- Борба с незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов
- Насърчаване участието на местните общности в устойчивото развитие на крайбрежните и вътрешните рибарски райони

Приоритет: Развитие на устойчив и жизнеспособен горски сектор

Цел: Устойчиво стопанисване на горите, запазване и увеличаване на биологичното разнообразие и принос към смекчаване на климатичните промени

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода до 2030 г.
- Повишаване на капацитета на държавните горски предприятия за борба с горските пожари
- Осигуряване на подкрепа за намаляване загубата на биологично разнообразие, опазване на горските местообитания и намаляване на незаконните дейности в горските територии, за предотвратяване на щети от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития и за залесяване и възстановяване по СПРЗСР
- Осигуряване на подкрепа за изпълнение на екологични дейности за горите в Натура 2000, поддръжка на новосъздадени и възстановени гори, подобряване на здравословното състояние и устойчивостта на горските екосистеми, поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми по СПРЗСР

Цел: Повишаване на ролята на горите в икономическия растеж на страната

Мерки:

- Извършване на текуща инвентаризация на 40 на сто от горските територии
- Поддържане на горите в добро здравословно състояние, възстановяване на пострадали горски територии чрез залесяване и подпомагане на естественото им възобновяване
- Устойчиво предлагане на дървесина за преработващата промишленост

Цел: Гарантиране на териториалното социално-икономическо развитие и участието на всички основни заинтересовани страни при осъществяване на горските политики

Мерки:

- Визуализация на горите в съществуващата информационна среда чрез актуализиране на географския портал за горите
- Изготвяне на „Методика за извършване на национална горска инвентаризация“ и възлагане извършването на Национална горска инвентаризация
- Превенция и мерки за недопускане на незаконните дейности в горските територии
- Разработване и стартиране на Национална програма за горска педагогика

ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ

Политиката на правителството ще бъде насочена към устойчиво управление на природните ресурси и установяване на баланс между опазването на околната среда и развитието на социално-икономическите системи в полза на укрепването на икономическия просперитет и подобряването на качеството на живот.

Правителството ще работи усилено за съхраняването и възстановяването на екосистемите и екосистемните услуги, защото те са ключов фактор за екологичния преход към ресурсно ефективна, кръгова и нисковъглеродна икономика, за социалното развитие и опазването на човешкото здраве.

Усилията ще са фокусирани и върху създаването чрез политики, стимули и интегрирани действия на социално-икономически възможности за прилагане на интегрирано управление на водите, йерархията за управление на отпадъците и внедряване на кръгови и ресурсно-ефективни технологични практики, решения и иновации – съществени фактори за смекчаване на въздействието върху екосистемите и подобряване на благосъстоянието.

Активирането на съвременните подходи за ранни предупреждения за състоянието на околната среда и за потенциални бедствия и заплахи е залегнало в прилагането на превантивните действия от страна на правителството, водещи до повишена адаптивност на природната, социалната и икономическата средата към климатичните промени. Устойчивото управление на националните водни ресурси и тяхното използване в различните сектори на социално – икономическия живот е водеща и приоритетна задача.

Интеграцията на екологичните съображения в секторните политики, откритото управление, постоянният диалог и партньорство с всички страни, както и облекчаването и оптимизирането на административните процедури за една по-устойчива и подобрена бизнес среда, прилагането на ефективен превантивен, текущ и последващ контрол, ще продължават да бъдат ключови средства за ефективното изработване и прилагане на политиката за околна среда.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Повишаване качеството на живот на хората с фокус върху околната среда

Цел: Подобряване качеството на атмосферния въздух

Мерки:

- Приемане от Министерския съвет на актуализирана Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.
- Приемане от Министерския съвет на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол, с цел въвеждане на изискванията по отношение на възобновяемите горива от небιологичен произход
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух с цел осигуряване прилагането на ново законодателство на ЕС в областта на веществата, които нарушават озоновия слой и флуорсъдържащите парникови газове.
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух с цел осигуряване прилагането на законодателство на ЕС в областта на надзора на пазара и съответствието на продуктите, течни горива, бои, лакове, химични вещества

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух с цел въвеждане на новите по-строги стандарти за качество на атмосферния въздух на ЕС
- Приемане от Министерския съвет на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации с цел въвеждане на новите европейски изисквания за големите горивни инсталации
- Приемане от Министерския съвет на актуализирана Националната програма за качество на атмосферния въздух
- Подпомагане на общините за подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво с екологосъобразни уреди
- Реализиране на мерки в градска среда, повишаване на капацитета на общинските власти за намаляване на замърсяването на въздуха.

Цел: Устойчиво управление на отпадъците и мерки за развитие на кръгова икономика

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците, за подобряване на системите за събиране на отпадъци чрез въвеждане на системи за разделно събиране на текстилни отпадъци и въвеждане на депозитна система
- Прилагане на нов подход за изчисление на такса битов отпадък
- Повишаване на рециклирането, повторно използване на продуктите и техните компоненти, създаване на ефективен пазар за вторични суровини – одобряване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците
- Оптимизиране работата на организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, ограничаване нерегламентираното третиране на отпадъци и осигуряване на прозрачност на процедурите по внос на отпадъци
- Осигуряване на капацитет на общинските и регионалните системи за управление на отпадъците за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци
- Подпомагане на общините за рекултивация на терени и/или осигуряване на безопасност на съществуващи депа без увеличаване на техния капацитет

Цел: Опазване на биологичното разнообразие и развитие на екосистемните услуги

Мерки:

- Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие с цел прецизиране на процедурите относно разпореждането с бедстващи екземпляри от защитените видове, лицензирането и контрола на зоологическите градини; опазването на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях; разпределяне на задълженията за предоставените на достъп и контрол върху ползвателите на генетични ресурси от промишлени микроорганизми; ограничаване на административната тежест
- Завършване на процеса по обявяване на нова защитена зона от общоевропейската мрежата „Натура 2000“

- Определяне на националните ангажименти на България към Стратегията на ЕС за биологично разнообразие 2030
- Приемане на Национален план за възстановяване на природата
- Разработване на 19 териториални плана за управление на защитените зони от мрежата „Натура 2000“
- Разработване на 251 специфични и подробни цели на защитените зони съгласно Закона за биологично разнообразие
- Извършване на оценка и картиране на 9 типа екосистеми и на екосистемните услуги, предоставяни в мрежата „Натура 2000“, включително зелената инфраструктура
- Развитие на мрежата от защитени територии, посредством обявяване на нови защитени територии и промяна в площта на съществуващи
- Изготвяне на специализирана карта, регистри и информационна система на защитените територии
- Разработване на 15 нови или актуализация на съществуващи планове за управление на защитени територии

Цел: Намаляване на неблагоприятното въздействие от изменението на климата

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за ограничаване на измененията в климата чрез създаване на модел за разходването на средствата, постъпващи от квотите на емисии на парникови газове за реализиране на изискванията произтичащи от Зелената сделка
- Актуализиране на Оценката на климатичните рискове за България, изготвена през 2014 г.
- Подпомагане на общините за превенция и управление на риска от наводнения чрез изграждане на 100 ха зелена инфраструктура за целите на приспособяване към изменението на климата
- Подпомагане на общините за надграждане на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението за територията на страната с цел достигане на системата до 1 милион жители
- Подпомагане на общините, чрез финансиране за реализиране на мерки на национално ниво за превенция и адаптиране към климатичните изменения, обхващащи 1 500 000 жители

Цел: Интегрирано управление на водите

Мерки:

- Приемане от Министерския съвет на актуализирана Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в България
- Приемане от Министерския съвет на актуализирани на плановете за управление на речните басейни за четирите района в България 2028-2033
- Приемане от Министерския съвет на актуализирани плановете за управление на риска от наводнения за четирите района в България 2028-2033
- Приемане от Министерския съвет на актуализирана Морска стратегия за периода 2028-2033 г.

- Одобряване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите за въвеждане на европейските изисквания за повторно използване на водите, както и за пречистването на градски отпадни води

Цел: Развитие на Националната система за мониторинг на околната среда

Мерки:

- Изграждане на 6 нови, постоянни пробни площи, оборудвани за изпълнение на схемите за интензивен мониторинг на горски екосистеми, в съответствие с изискванията на Международната кооперативна програма за оценка и мониторинг на влиянието на атмосферното замърсяване върху горските екосистеми (ICP Forests)
- Пълно обновяване на 20 автоматични измервателни станции и закупуване на 40 нови технически средства за измерване на замърсителите на атмосферния въздух
- Внедряване на нова информационна система към Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие

Приоритет: Повишаване качеството на водоснабдителните и канализационни услуги

Цел: Модернизация на ВиК инфраструктура

Мярка:

- Подпомагане на ВиК операторите и общините за изграждане на ВиК инфраструктура, доизграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води за населените места над 10 000 е.ж. и между 2000 и 10 000 е.ж.

Приоритет: Решителни действия за справяне с безводието и гарантиране на достъпа до питейна вода в засегнатите райони

Цел: Подобрена инфраструктура за водоснабдяване с цел намаляване на загубите на вода по водопреносната мрежа и подобряване качеството на питейната вода

Мярка:

- Подпомагане на общините за изпълнението на инфраструктурни мерки за водоснабдяване в рамките на инвестициите по изграждане на ВиК инфраструктура

Приоритет: Подобряване на прилагането на регулациите в областта на околната среда

Цел: Намаляване на регулаторната тежест в областта на околната среда

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда и на други закони в областта на околната среда (Закон за водите, Закон за биологичното разнообразие и подзаконовата уредба) с цел съкращаване на сроковете и служебно събиране на информация в административните производства по издаване на административни актове
- Повишаване на ефективността на осъществявания превантивен, текущ и последващ контрол от органите в системата на МОСВ чрез издаване на методически указания за подобряване на съществуващите механизми за контрол на околната среда

ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

Секторът на транспорта и съобщенията ще се развива чрез ясна и прозрачна политика, основана на европейските ценности и при спазване на принципите на последователност и приемственост за защита на държавния и обществен интерес.

Визията за развитие на транспортния сектор е България да притежава модерна, безопасна и сигурна транспортна система. Основен приоритет ще бъде модернизацията на транспортната инфраструктура, което е важно условие за поддържането на устойчив икономически растеж. Политиката ще е насочена и към повишаване на качеството на предлаганите транспортни услуги и устойчиво развитие на транспорта. Намалването на негативното влияние на различните видове транспорт върху околната среда и осигуряването на високо ниво на безопасност и сигурност също ще бъдат сред основните приоритети. Ще се стимулира използването на обществените видове транспорт и на дигитализацията в сектора.

Визията за развитието на цифровата свързаност и съобщенията е България да бъде снабдена със симетрични гигабитови мрежи за достъп в цялата страна, което ще спомогне за растежа и иновациите във всички сектори на икономиката и за социалното и териториалното сближаване. Усилията ще са насочени към поддържането на условия за опериране на икономически стабилни, ефективни и конкурентни пазари на електронни съобщителни мрежи и услуги, както и на пощенски услуги.

Основните предизвикателства пред сектора на транспорта и съобщенията са значителното намаляване на административната тежест, цифровизацията на системи и процеси и преодоляването на регионалните дисбаланси.

Като резултат се очаква осигуряване на модерна и сигурна транспортна и цифрова инфраструктура в цялата страна, създаване на условия за сигурни инвестиции и утвърждаване на България като лидер на Западните Балкани.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост

Цел: Изпълнение на инвестиция „Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“ от Компонент 7 „Цифрова свързаност“

Мерки:

- Осигуряване на достъп до високоскоростна свързаност, включително мобилна, и на качествени услуги за населението в слабо населени, селски и отдалечени места
- Разширяване на оптичната свързаност на държавната мрежа до всичките 265 общински центъра

Цел: Изпълнение на реформите и инвестициите от Компонент 8 „Транспортна свързаност“

Мерки:

- Закупуване на подвижен състав за обслужването на пътници с железопътен транспорт в крайградските и междурегионални направления
- Провеждане на конкурентна състезателна процедура за осигуряване на пътнически превози с железопътен транспорт
- Осигуряване на ефективен достъп до интегриран обществен транспорт чрез приемане на нова нормативна уредба за обществен транспорт

Приоритет: Осигуряване на среда за привличане и засилване на инвестициите в технологии, иновации и модерна транспортна, индустриална и енергийна инфраструктура, стимулиране на научните изследвания и цифровизацията. Прилагане на мерки в подкрепа на малките и средни предприятия

Цел: Подобряване на качеството на транспортните услуги и развитие на транспортната инфраструктура чрез използване на предимствата на механизмите на публично-частното партньорство

Мярка:

- Възлагане на концесия за обекти на летищната инфраструктура и за пристанищни терминали:
 - Гражданско летище за обществено ползване Пловдив;
 - Пристанищен терминал „Товарен пристанищен терминал Бургас-изток 1
 - Фериботен терминал Варна
 - Пристанищен терминал Варна-изток и пристанищен терминал Варна-запад
 - Пристанищен терминал Русе-запад
 - Пристанищен терминал Русе-изток 1 и пристанищен терминал Русе-изток 2
 - Пристанищен терминал Видин-център
 - Пристанищен терминал Тутракан, част от пристанище за обществен транспорт Русе
 - Фериботен терминал Силистра, част от пристанище за обществен транспорт Русе

Цел: Постигане на свързана, ефективна и интелигентна мултимодална мобилност

Мерки:

- Въвеждане на електронен обмен на информация за товарните превози (eFTI) съобразно изискванията на Регламент (ЕС) 2020/1056
- Въвеждане в експлоатация от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ на централизирана информационна система с възможности за контрол, валидация и анализи на информация, за цялостно реализиране на електронни административни услуги, както и за комуникация с външни системи на национално и международно ниво

Цел: Цифровизация на системи и междусекторна координация в областта на цифровата свързаност и транспорта

Мерки:

- Надграждане капацитета на ГИС базирана Електронна платформа „Единна информационна точка“ с цел улесняване на инвестиционния процес при изграждане на цифрови мрежи и подкрепа на малките и средни предприятия в сектора на цифровата свързаност и съобщенията
- Създаване на Национална точка за достъп до информационни услуги за мултимодални пътувания

Цел: Създаване на условия за устойчиво развитие на пощенския сектор

Мерки:

- Финансово стабилизиране на „Български пощи“ ЕАД. Гарантирано предоставяне на услугите от общ икономически интерес.

- Приемане на промени в съответните правни актове (Закон за пощенските услуги и актове на Министерския съвет), които да позволят „Български пощи“ ЕАД да получава навременна и в пълен размер компенсация от държавния бюджет за извършване на възложените на дружеството услуги от общ икономически интерес – универсалната пощенска услуга и услугата по изплащане на пенсии

Цел: Поддържане на условията за устойчива конкуренция в Сектор „Съобщения“ и развитие на цифровата свързаност

Мярка:

- Ефективно и ефикасно използване на радиочестотния спектър за по-добро развитие на 4G и 5G мрежите в България.

Приоритет: Модернизация на страната и развитие на транспортната инфраструктура

Цел: Инвестиции в пътна и железопътна инфраструктура

Мерки:

- Изпълнение на започнатите проекти за пътна и железопътна инфраструктура в обхвата на Програма „Транспортна свързаност“ и Механизма за свързана Европа
- Подобряване на инфраструктурата и свързаността на пристанищни терминали (Лом, Русе, Варна, Бургас) и летища (Пловдив, Бургас) с железопътната мрежа
- Осигуряване на специализирана техника за поддържане на нивото на р. Дунав
- Подобряване на транспортната свързаност с Румъния, в т. ч. приключване на подготвителните дейности за нов комбиниран мост на р. Дунав при Русе и подобряване на навигационните условия по р. Дунав
- Сключване на нов договор между държавата и Национална компания „Железопътна инфраструктура“ за осигуряване на дългосрочно финансиране за изграждане, поддържане, развитие и експлоатация на железопътната инфраструктура за периода 2026-2030
- Разработване на нов Национален транспортен модел, който да послужи за подготовката на нова Интегрирана транспортна стратегия

Цел: Подобряване на безопасността на движение по пътищата

Мярка:

- Създаване на единен орган за контрол на пътя

Цел: Повишаване на ефективността на системата за реакция при кризи и бедствия в морските пространства на Република България

Мярка:

- Изработване на ясен механизъм за взаимодействие между съответните държавни структури за реакция при морски произшествия и отстраняване на последиците от тях

Приоритет: Ефективна подкрепа за повишаване на благосъстоянието на уязвимите групи и балансираното регионално развитие

Цел: Разработване на Социален план за климата

Мярка:

- Подготовка на компонент „Автомобилен транспорт“ като част от Социалния план за климата за преодоляване на транспортната бедност и подкрепа на уязвимите ползватели на транспорт

Приоритет: Активни действия за разширяването на Европейския съюз в Западните Балкани при спазване на всички съществуващи договорености между заинтересованите страни и в съответствие с националния интерес на България като устойчив фактор за стабилност в региона

Цел: Осигуряване на железопътна свързаност с Република Северна Македония

Мерки:

- Подписване на Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Северна Македония за подготовката, изграждането и експлоатацията на трансгранично железопътно тунелно съоръжение, част от железопътната линия между София и Скопие по Коридор VIII
- Започване на изграждането на отсечката от гара Гюешево до входа на тунелното съоръжение

Цел: Осигуряване на въздушна свързаност с държави от региона на Западните Балкани

Мярка:

- Установяване на нови въздушни линии

ИКОНОМИКА И ИНДУСТРИЯ

Икономиката и индустрията ще се развиват в посока на дигитална трансформация, устойчива индустриализация и конкурентоспособност на малките и средните предприятия. Основен приоритет ще бъде модернизирването на индустриалната база чрез инвестиции в иновации, експортно ориентирани производства и технологичен напредък. Външноикономическото сътрудничество ще се засили чрез разширяване на международните партньорства, развитие на индустриални паркове и интеграция в глобалните вериги на стойност. Същевременно България ще продължи процеса на присъединяване към ОИСР, подобрявайки регулаторната рамка и корпоративното управление.

Прилагането на политики за развитието на сектори с висока добавена стойност ще допринесе за по-високи темпове на икономически растеж, подобряване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия и развитие на устойчива и чиста индустрия. Предвидените мерки в Програмата ще осигурят съответствие с приоритетите в политиките на Европейския съюз и на ОИСР. Акцент в икономическата политика на България ще бъде и разширяване на участието на българския бизнес в международни процедури на НАТО и ЕС.

Основните предизвикателства пред сектора включват намаляване на бюрократичната тежест, осигуряване на финансова и институционална стабилност, дигитализация на предприятията и справяне с регионалните дисбаланси. Приоритет ще бъде поставен върху създаването и развитието на индустриални паркове, стимулирането на зелени технологии и устойчиви производства, както и осигуряването на защита на икономическите интереси на потребителите. Очакваните резултати включват повишаване на инвестициите, създаване на по-конкурентна бизнес среда, увеличаване на износа и интегриране на страната в международните икономически структури.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Конкурентоспособност и растеж на икономиката

Цел: Насърчаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия

Мярка:

- Изпълнение на Националната стратегия за МСП

Цел: Стимулиране на икономическия растеж и преодоляване на регионалните дисбаланси

Мерки:

- Изготвяне на програма за стимулиране на създаването, функционирането и развитието на индустриални паркове
- Подпомагане на експорта и интернационализацията на малките и средни предприятия чрез специализирани програми
- Въвеждане на стимули за внедряване на иновативни технологии и дигитални решения

Цел: Осигуряване на съответствие с политиката на ЕС за малки и средни предприятия

Мерки:

- Осъвременяване на дефиницията за МСП в Закона за малките и средните предприятия
- Актуализиране на Националната стратегия за МСП и плана за действие към нея

Цел: Подобряване на бизнес средата и намаляване на регулаторната тежест за бизнеса

Мярка:

- Актуализация на Бизнес наръчника за МСП за справяне с конкретни бизнес ситуации и регулации

Приоритет: Индустириална политика

Цел: Развитие на индустрията

Мярка:

- Разработване на Национална индустриална стратегия за преработващата и добивната промишленост

Цел: Разширяване на участието на българския бизнес в международни процедури на НАТО и ЕС

Мярка:

- Подпомагане на участието на български предприятия в международни процедури на НАТО и ЕС

Приоритет: Ускорено изпълнение на НПВУ

Цел: Изпълнение на ангажиментите на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II и други свързани политики.

Мерки:

- Актуализиране на анализа на създадените със специални закони държавни предприятия за изясняване на характера на осъществяваната от тях дейност
- Приемане на нова програма за преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални закони

Приоритет: Защита на икономическите интереси на потребителите

Цел: Постигане на високо ниво на защита на потребителите

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за потребителския кредит за адаптиране на правната рамка за защита на потребителите към новите форми на потребителски кредит чрез регулиране предоставянето на потребителски кредит онлайн и на нови бизнес модели за предоставяне на кредит на потребителите, в т.ч. продажбите на стоки и услуги на разсрочено плащане
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за защита на потребителите на финансови услуги от разстояние за подобряване на правната рамка за предоставяне на финансови услуги от разстояние чрез осигуряване на съгласуваност между хоризонталното и секторно законодателство в областта на финансовите услуги. Подобряване на защитата на потребителите на финансови услуги по отношение на предоставянето на информация, правото на отказ на потребителите от договора от разстояние и предоставяне на адекватни разяснения на потребителите

Приоритет: Външноикономическо сътрудничество

Цел: Разширяване на външноикономическото сътрудничество на България

Мерки:

- Подписване на спогодби и меморандуми за подобряване на условията на външноикономическо сътрудничество

- Разширяване на международното сътрудничество чрез междуправителствени комисии и работни групи
- Организиране на бизнес форуми и международни изложения за популяризиране на българските износители

Цел: Присъединяване на Република България към ОИСР

Мярка:

- Успешно завършване на техническите прегледи от тематичните комитети на ОИСР

Приоритет: Инвестиции в зелени технологии

Цел: Подпомагане участието на български проекти за технологии с нулеви емисии

Мерки:

- Създаване на единно звено за координация и подкрепа на проекти
- Развитие на индустриални паркове с фокус върху високотехнологични производства

Приоритет: Разширяване на ЕС и интеграция на Западните Балкани

Цел: Подобряване на регионалната икономическа интеграция

Мерки:

- Реализиране на събития в рамките на Българското председателство на Процеса за сътрудничество в Югоизточна Европа
- Провеждане на икономически срещи за разширяване на пазарите в Западните Балкани

ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ

Развитието на сектора се фокусира върху ускоряване на индустриалния растеж, насърчаване на инвестициите и изграждане на конкурентоспособна, високотехнологична икономика. Приоритетите включват внедряване на иновации, засилване на научноизследователската дейност, цифрова трансформация и стратегически инвестиции в ключови индустриални сектори.

Сред основните предизвикателства са ниските инвестиции в научна и развойна дейност (под 1 на сто от БВП), недостатъчният ръст на преките чуждестранни инвестиции и ограничената подкрепа за индустриални и технологични проекти. Бавната дигитализация, слабата интеграция между науката и бизнеса и липсата на координация в развитието на стратегически технологии допълнително възпрепятстват напредъка.

За преодоляване на тези предизвикателства ще се прилагат целенасочени политики за модернизация на индустрията, подобряване на регулаторната среда и създаване на благоприятен инвестиционен климат. Засилването на международното сътрудничество ще играе ключова роля не само за технологичния трансфер и интеграцията на българските предприятия в глобалните вериги на добавена стойност, но и за привличането на стратегически инвеститори. Чрез икономическа дипломация, партньорства с водещи индустриални компании и насърчаване на инвестициите в приоритетни сектори ще се създадат нови възможности за растеж. Очаква се тези мерки да доведат до устойчиво индустриално развитие, увеличаване на инвестициите в научни изследвания до 2 на сто от БВП и засилване на конкурентоспособността на икономиката.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Развитие на устойчива иновационна политика

Цел: Повишаване на конкурентоспособността на иновационните екосистеми по сектори с висока добавена стойност

Мерки:

- Предоставяне на финансова подкрепа на малки и средни предприятия за иновации, цифровизация и интернационализация
- Структуриране на Фонд „Иновации в предприятията“
- Създаване и управление на Фонд за рисковото финансиране за иновации
- Предоставяне на подкрепа на малки и средни предприятия чрез развитие и поддръжка на мрежа от цифрови и иновационни хъбове

Цел: Насърчаване развитието на научноизследователска и развойна дейност в подкрепа на иновационната среда

Мерки:

- Преструктуриране на Националния иновационен фонд
- Създаване на Съвет по иновации и научни изследвания
- Извършена междинна оценка на напредъка в изпълнението на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС) и изготвяне и изпълнение на План за изпълнение на ИСИС за периода 2025-2027 г.
- Предоставяне на подкрепа за развитие на центрове за компетентност, центрове за върхови постижения, лабораторния комплекс на "София Тех Парк" и на техни обединения

Цел: Развитие на среда за трансфер на технологии и ускорено внедряване на иновации

Мерки:

- Развитие на национален модел и правила за трансфер на знания и технологии и определяне на съществуващо звено за неговото прилагане
- Предоставяне на подкрепа за индустриални партньорства за трансфер на знания и технологии
- Структуриране Фонд за технологичен трансфер – дялови и квази дялови инвестиции
- Създаване акселератор в рамките на Ускорител за иновациите в отбранителния сектор
- Създаване на инкубатор в сферата на космическите технологии към Европейската космическа агенция

Цел: Развитие на хоризонтална иновационна политика в ключови сектори

Мерки:

- Създаване на институционална иновационна мрежа в сектори като енергетика, отбрана, високи технологии, образование, здравеопазване и финанси
- Разработване и прилагане на национална политика за ускорено развитие и внедряване на изкуствен интелект
- Създаване на национална стратегия в областта на космическата политика
- Присъединяване на България като асоцииран член към Европейската космическа агенция
- Създаване на национален електронен регистър по дейностите и операциите в орбита
- Създаване и определяне на национален компетентен орган за космически услуги като PRS, GOVSATCOM и IRIS2 към Агенцията на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA)

Приоритет: Подобряване на инвестиционната среда

Цел: Създаване на благоприятен инвестиционен климат чрез подобряване на регулаторната рамка

Мерки:

- Одобряване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите и приемане на постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на закона за оптимизиране на мерките за стимулиране на инвестициите
- Укрепване на капацитета на Българската агенция за инвестиции чрез извършване на структурни промени
- Създаване на мрежа за междуинституционалното взаимодействие за предоставяне на комплексно прединвестиционно, инвестиционно и слединвестиционно обслужване на потенциални и реализирани инвеститори
- Участие в заседанията на Инвестиционния комитет на ОИСР и изпълнение на неговите препоръки за подобряване на инвестиционната политика

Цел: Подобряване на имиджа на България като инвестиционна дестинация

Мерки:

- Прилагане на проактивен инвестиционен маркетинг от Българската агенция за инвестиции (БАИ) за привличане на инвеститори от целеви сектори и държави
- Предоставяне на ефективно индивидуално административно обслужване от БАИ на инвестиционни проекти на български и чуждестранни инвеститори
- Създаване на механизъм за институционално взаимодействие със Службите по търговско-икономическите въпроси към МИИ

Приоритет: Ускоряване на индустриалния растеж

Цел: Изграждане на модерна индустриална инфраструктура

Мерки:

- Предоставяне на подкрепа за развитие на индустриални зони чрез програма на Българска банка за развитие (ББР) за финансиране на индустриални райони, паркове и подобни територии за привличане на инвеститори
- Избор на финансови посредници на Фонд за градско развитие
- Насърчаване развитието на изчислителна и комуникационна инфраструктура за обработване на данни чрез създаването на център за данни и защитена комуникационна среда
- Улесняване на изграждането на зарядна инфраструктура чрез промяна на нормативната уредба и ускорено изграждане на инфраструктура за чист транспорт

Цел: Създаване и разширяване на производствения капацитет във водещи иновационни сектори

Мярка:

- Създаване и изпълнение на национална програма за финансиране на стратегически иновационни сектори, като отбранителна индустрия, микроелектроника и космически технологии

Цел: Ускоряване на дигитализацията на предприятията и развитие на кръгова икономика

Мерки:

- Предоставяне на финансиране за дигитализация посредством дялови и квази-дялови инвестиции чрез създаване на Фонд за високорискови проекти за дигитализация и стартъп Фонд за дигитализация
- Структуриране и предоставяне на финансиране по дългови финансови инструменти за дигитализация и „Кръгова икономика“

Цел: Повишаване на конкурентоспособността на националната икономика

Мерки:

- Избиране на финансови посредници по Фонд „Предприемачество“ – дялови и квази-дялови инвестиции
- Разработване на нови механизми и инструменти на ББР за подпомагане на малките и средни предприятия и за финансиране на приоритетни за икономиката ключови сектори и публични инвестиционни проекти
- Предоставяне на финансиране на предприятия по програмата на ББР за мостово финансиране на предприятия, бенефициенти по европейски програми

- Предоставяне на финансиране на предприятия за насърчаване развитието на експортно ориентирана икономика чрез програма на ББР за финансиране на жизнеспособни МСП и компании със средна пазарна капитализация
- Приемане от Министерския съвет на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия

Приоритет: Ускорено изпълнение на НПВУ

Цел: Навременно постигане на всички етапи и цели на Програмата за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации, Програмата за икономическа трансформация и Програмата за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции на НПВУ

Мерки:

- Подобряване на координацията по изпълнение на реформата за разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород чрез приемане на нормативни промени
- Подобряване на координацията по изпълнение на реформата за електрическа мобилност, имаща за цел да стимулира развитието на транспорт с нулеви и ниски емисии, чрез въвеждане на нова правна уредба за насърчаване разгръщането на зарядна инфраструктура с електроенергия и използването на превозни средства с нулеви емисии
- Успешно приключване на инвестициите по Програмата за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации, Програмата за икономическа трансформация и Програмата за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)

ЕНЕРГЕТИКА

Енергийният сектор ще продължава да бъде основополагащ за състоянието на българската икономика. Основните приоритети са съобразени с тенденциите, мерките и политиките на приетите стратегически документи в страната, както и на ниво Европейски съюз. Първият основен приоритет е насочен към осигуряване на енергийната сигурност на страната, с което да се гарантира че няма да се стигне до дефицити на енергийни ресурси, което от своя страна да доведе до увеличаване на цените на електроенергия, топлинна енергия, природен газ и горива. Стъпвайки върху солидна енергийна система, която гарантира непрекъснати доставки на ток и природен газ, както и задоволяване на търсенето в страната, фокусът на правителството ще бъде насочен към насърчаване на инвестиции в съществуващата инфраструктура и отключването на допълнителни средства за инвестиции на дружествата в държавната енергетика. Мерките, които ще бъдат насочени към декарбонизация на енергийния сектор ще стъпват на актуализирана национална Стратегия за устойчиво енергийно развитие, която да отчита и аспекта на конкурентноспособност на икономиката, заложен в новата визия на Европейската комисия. С визия към бъдещето правителството ще постави приоритет върху развитието на българската енергетика чрез нови ядрени мощности и подкрепа на въглищните централи.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Гарантиране на енергийната сигурност на страната

Цел: Развитие на електропреносната система

Мерки:

- Изпълнение на съвместен проект „КАРМЕН“ за развитие на преносни и разпределителни интелигентни мрежи в България и Румъния
- Приоритизиране изпълнението на Инвестиция „Цифрова трансформация на електропреносната мрежа“ от НПВУ

Цел: Гарантиране на сигурността на доставките на природен газ през зимния сезон

Мерки:

- Разширяване на капацитета на Подземното газово находище „Чирен“
- Повишаване на капацитетите за пренос на природен газ по Вертикалния газов коридор от Гърция към България и от България към Румъния
- Стартиране на търгове за доставка на втечен природен газ за новия есенно-зимен сезон 2025/2026

Цел: Възстановяване работата на ключови хидроенергийни мощности

Мерки:

- Възстановяване на Хидроагрегати 1 и 3 на Помпено-акумулираща водноелектрическа централа (ПАВЕЦ) „Чаира“
- Започване на дейностите по пълна подмяна на Хидроагрегати 1 и 4 на ПАВЕЦ „Чаира“
- Възстановяване на експлоатацията на ВЕЦ Тешел

Цел: Балансиране на енергийната система чрез нови мощности и хидроенергийна инфраструктура

Мерки:

- Осигуряване на финансиране и обявяване на обществена поръчка за изпълнител за строителство на язовир „Яденица“ към ПАВЕЦ „Чаира“
- Приемане на окончателно инвестиционно решение за изграждане на ПАВЕЦ „Доспат“ и на ПАВЕЦ „Батак“

Цел: Осигуряване на безопасна и ефективна експлоатация на блок 5-и и блок 6-и на АЕЦ „Козлодуй“

Мерки:

- Поддържане на резерви от свежо ядрено гориво за всеки блок
- Доставки за свежо ядрено гориво за блок 5-и и 6-и съгласно сключените дългосрочни договори съответно с Уестингхаус и Фраматом

Приоритет: Засилване на инвестициите в енергийна инфраструктура

Цел: Реализиране на инвестиции в енергийна инфраструктура, финансирани от Модернизационния фонд

Мярка:

- Приоритизиране на проектите за инвестиции в модернизация на ЕРП Север, ЕРП Юг, ЕРП Запад (с два под-проекта) и на Електроенергийния системен оператор

Цел: Подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор с цел отключване на допълнителни инвестиции

Мерки:

- Прилагане на постоянна дивидентна ставка в размер на до 50 на сто за БЕХ ЕАД с оглед на навременно погасяване на задълженията на холдинга и осигуряване на подкрепа по отношение на ликвидността на дружествата в групата
- Одобрение на План за декарбонизация на БЕХ ЕАД, изготвен със съдействие на Европейската инвестиционна банка
- Рефинансиране на падежиращия облигационен бонд на БЕХ ЕАД в размер на 600 млн. евро

Приоритет: Енергийна ефективност и декарбонизация

Цел: Дефиниране на държавна визия в Сектор „Енергетика“

Мерки:

- Актуализиране на разработения проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие до 2030 г., с хоризонт до 2050 г., в съответствие с приети стратегически документи
- Приемане на ново Постановление за трансформиране на Съвета за Европейската зелена сделка в контекста на новите европейски инициативи

Цел: Приоритизиране на инвестиции в НПВУ относно декарбонизация на икономиката

Мерки:

- Сключване на договори с крайни получатели по процедура „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност, с който да се създаде Фонд за декарбонизация

Цел: Намаляване на първичното енергийно потребление и крайното енергийно потребление на страната спрямо референтния сценарий 2020, съгласно актуализирания Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата

Мерки:

- Въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2023/1791 за енергийната ефективност
- Стартиране на програма за мерки за енергийна ефективност за еднофамилни къщи чрез Фонда за декарбонизация

Приоритет: Развитие на българската енергетика чрез нови ядрени мощности и подкрепа на въглищните централи

Цел: Вземане на окончателно инвестиционно решение за изграждане на нови ядрени мощности на площадката на АЕЦ Козлодуй – блок 7-и и блок 8-и

Мерки:

- Приемане на решение на Министерския съвет за изграждане на нови ядрени мощности за блок 7-и и 8-и
- Приемане на решение на Министерския съвет за утвърждаване на окончателно инвестиционно решение на „АЕЦ Козлодуй - Нови мощности“ ЕАД за изграждане на нови ядрени мощности за блок 7-и и 8-и
- Внасяне в Народното събрание на доклад от Министерския съвет за сключване на договор за изграждане на нови ядрени мощности
- Осигуряване на финансиране от експортни банки и агенции

Цел: Стабилизиране и развитие на въглищните централи

Мерки:

- Развитие на капацитета на държавните дружества за разработване на проекти по Фонда за справедлив преход
- Осигуряване на финансиране за „Мини Марица Изток“ ЕАД за дейности по възстановяване и рекултивация на терени в изпълнение на Решения на Народното събрание и Министерски съвет от 2024 г.
- Изграждане на довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане за захранване на инвеститори в индустриални зони в Източномаришкия регион

Приоритет: Използване на потенциала на подземни природни богатства

Мерки:

- Дигитализиране на Националния геоложки фонд
- Повишаване на събираемостта на концесионни възнаграждения

ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Приоритети, цели и мерки:

Развитието на електронното управление в България е стратегически приоритет, насочен към дигитална трансформация на публичния сектор, осигуряване на оперативна съвместимост на системите и улесняване на достъпа до електронни услуги. Чрез внедряване на интегрирани информационни системи, дигитализация на административните процеси и изграждане на цифрова инфраструктура държавата цели по-ефективно, прозрачно и достъпно електронно управление за гражданите и бизнеса. Инвестициите в национална цифрова инфраструктура и разработването на единен портал за публични данни ще създадат условия за по-свързана и ефективна администрация.

Основните предизвикателства пред сектора включват преодоляване на фрагментираността на информационните системи и на липсата на оперативна съвместимост между различните платформи, както и постигане унификация на данните. Въпреки реализираните инвестиции в дигитализация, административните услуги често остават разпокъсани, което води до дублиране на процеси, забавяне на интеграцията и липса на ефективна електронна комуникация между институциите. Въвеждането на изцяло електронен документооборот, премахването на хартиените документи и законите промени за автоматизация на административните процеси ще изискват координирани усилия за стандартизация на данните и синхронизация на цифровите услуги.

Очакваните резултати от прилагането на тези мерки включват намаляване на административната тежест, повишаване на оперативната ефективност, ускорено предоставяне на цифрови услуги и подобрена киберсигурност. Електронното управление ще допринесе за създаването на по-гъвкава, достъпна и сигурна дигитална среда, която ще улесни взаимодействието между институциите, гражданите и бизнеса, като същевременно ще подобри прозрачността и ефективността на администрацията. Основен фактор за успеха на усилията за цифрова трансформация е и реализирането на амбициозна програма за съществено повишаване на киберсигурността на публичния сектор, чрез централизирани инвестиции за споделено ползване на съвременни решения за мрежова и информационна сигурност.

Приоритет: Гарантиране на устойчиви публични финанси и ефективно управление на публичните инвестиции

Цел: Повишаване на ефективността, ефикасността и икономичността на разходите в областта на електронното управление и информационните и комуникационни технологии

Мерки:

- Въвеждане на Интегрираната финансово-информационна система във всички 19 министерства и в администрацията на Министерския съвет
- Въвеждане на Интегрираната финансово-информационна система за общините във всички 265 общински администрации
- Приемане на Единна политика за информационните ресурси и методически указания за нейното прилагане за оптимизиране на разходите на административните органи
- Въвеждане на механизъм за пълна прозрачност на разходите за електронно управление и информационни и комуникационни технологии на административните органи, включително брой и единична цена на закупените информационни ресурси и използваните услуги

Приоритет: Ускоряване на изпълнението на НПВУ

Цел: Реализиране на инициативи за цифрова трансформация

Мерки:

- Реализиране на инвестицията, свързана с широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България
- Дигитализиране на информационните масиви на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ и всичките 265 общински администрации, съдържащи регистрови данни за гражданска регистрация
- Въвеждане на единна платформа за дигитализация и на център за съхранение на дигитализираното съдържание на колекции на музеи, библиотеки и архиви

Приоритет: Намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест

Цел: Намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест при предоставянето на административни услуги

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение на Закона за статистиката и на Закона за счетоводството за въвеждане на единна входна точка за обявяване на годишни финансови отчети
- Премахване на необходимостта от предоставяне на документи на хартиен носител при използването на 20 услуги, включително записване на ученици и студенти, издаване на свидетелство за управление на МПС, болнични листове и застрахователни претенции
- Реализиране на 5 автоматизирани проактивни услуги за гражданите без необходимост от подаване на заявления
- Внедряване на 4 услуги по уведомяване за изтичащ срок на валидност на документи: лични карти, паспорти, шофьорски книжки и разрешителни

Приоритет: Модернизация на страната чрез развитие на електронното управление

Цел: Хоризонтално развитие на електронното управление

Мерки:

- Изграждане на единна точка за улесняване на повторното използване на определени категории защитени данни или високостойностни данни от обществения сектор
- Изграждане на централизирана споделена инфраструктура за реализиране на приоритетни и жизнеспособни пространства за данни
- Пускане в експлоатация на единно мобилно приложение с изкуствен интелект „Държавата в джоба ми“ за предоставяне на най-често използваните услуги по електронен път, както и европейски портфейл за цифрова идентичност
- Гарантиране на киберсигурността на публичния сектор чрез изграждане и внедряване на централизирана система за киберсигурност, паралелно с осигуряването на специфични решения за ключови сектори – енергетика, здравеопазване и др.

Цел: Разширяване на обхвата на електронното управление спрямо лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги

Мярка:

- Създаване на възможност за заявяване по електронен път на предоставяните услуги от лица с публични функции и организации, предоставящи обществени услуги, по реда на Закона за електронното управление, включително чрез Портала на електронно управление

Приоритет: Дигитализация и антикорупционна отчетност в публичния сектор

Цел: Дигитализация на документооборота и използване на сигурни, проследими и отчетни системи в публичния сектор

Мерки:

- Преминаване на 19 министерства и администрацията на Министерския съвет към изцяло вътрешен електронен документооборот и издаване на всички административни актове само в електронна форма
- Преминаване на всички второстепенните разпоредители с бюджет към изцяло вътрешен електронен документооборот
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Административно процесуалния кодекс за регламентиране на задължително изготвяне на всички административни актове само като електронни документи и премахване на нормативни пречки за изцяло електронен обмен на данни и документи
- Издаване на разрешения за пребиваване и работа тип „Синя карта на ЕС“ само чрез изградената от Министерство на електронното управление платформа

ТУРИЗЪМ

Туризмът е един от стратегическите отрасли на българската икономика, със значителен потенциал за икономическия растеж, заетостта и регионалното развитие. За да се използват максимално възможностите на сектора, е необходимо създаването на благоприятна бизнес среда, която насърчава устойчивото развитие, инвестициите и подобрява качеството на туристическите услуги. Усъвършенстването на нормативната уредба ще улесни работата на бизнеса, ще въведе по-ясни регулации за управление на туристическите ресурси и ще подобри защитата на потребителите. В същото време, подобряването на свързаността на ключови туристически дестинации чрез модернизация на инфраструктурата ще повиши тяхната достъпност и атрактивност.

Развитието на сектора е съпътствано от редица предизвикателства като сезонност, недостиг на работна ръка, недобра координация между централно и местно управление, необходимост от дигитализация и модернизиране на маркетинговите стратегии за по-добро представяне и позициониране на страната ни на световния туристически пазар, както и повишаване на международната конкурентоспособност на българския туристически продукт. За да се преодолеят тези предизвикателства, ще бъдат предприети мерки, свързани с нормативни промени, дигитална трансформация, включително модернизиране на Националния туристически регистър и интегриране на пространствени данни за по-добро планиране и управление, базирано на данни. България ще работи активно за утвърждаването си като разпознаваема туристическа дестинация не само за летен и зимен туризъм, а също и за културен, здравен, СПА и уелнес туризъм, чрез целенасочени маркетингови кампании и сътрудничество с международни организации. Очакваните резултати включват удължаване на туристическия сезон, повишаване на инвестициите в сектора, подобрена инфраструктура и по-ефективно управление на туристическите ресурси, което ще допринесе за дългосрочната устойчивост и конкурентоспособност на туризма в България.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Създаване на благоприятна бизнес среда за развитие на устойчив туризъм

Цел: Усъвършенстване на нормативната рамка за подобряване на бизнес средата в туристическия сектор

Мерки:

- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за туризма с цел създаване на Туристически гаранционен фонд и тристълбова схема за защита на потребителските права
- Одобряване от Министерския съвет на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за туризма с цел намаляване на административната тежест за бизнеса и ефективен контрол
- Приемане от Министерския съвет промени на Наредбата за изискванията към категоризираните места за настаняване и заведения за хранене и развлечения, за реда за определяне на категория, както и за условията и реда за регистриране на стаи за гости и апартаменти за гости
- Приемане от министъра на здравеопазването на промени на Наредбата за сертифициране на „Балнеолечебен (Медикъл СПА) център“, „СПА център“, „Уелнес център“ и „Таласотерапевтичен център“
- Приемане от Министерския съвет на Наредба за устройването и ползването на преместваеми обекти на морските плажове и националните курорти

- Приемане от Министерския съвет на Наредба за местата за временно разполагане на палатки, кемпери и каравани
- Приемане от Министерския съвет на постановление за изменения и допълнения на Методиката за определяне на минималния размер на концесионното плащане за морските плажове – обекти на концесия, с цел осигуряване на достъпни морски плажове за хора с увреждания
- Приемане от Министерския съвет на План за действие 2025-2026 г., в изпълнение на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма
- Стимулиране на устойчивото развитие на туризма чрез инициативи за развитие на специализирани видове туризъм
- Подобряване на знанията за адаптиране на туристическия сектор към климатичните промени чрез информационни кампании и обучения, с изпълнение

Цел: Подобряване качеството на националния туристически продукт и повишаване защитата на потребителите

Мярка:

- Повишаване осведомеността на потребителите на туристически услуги чрез провеждане на национални информационни кампании

Приоритет: Развитие на конкурентоспособен туристически сектор

Цел: Дигитализация на българския туризъм

Мерки:

- Приемане от Министерския съвет на Концепция за дигитална трансформация на българския туризъм
- Реинженеринг на Националния туристически регистър за дигитализация на административните услуги по Закона за туризма
- Въвеждане на система за пространствени данни в съответствие с европейските изисквания (INSPIRE)

Цел: Ефективно възлагане на концесия и отдаване под наем на морски плажове

Мярка:

- Увеличаване на приходите в държавния бюджет от концесии и наеми чрез намаляване броя на неохраняемите морски плажове

Приоритет: Успешно позициониране на България на световния туристически пазар

Цел: Подобряване на рекламната комуникация и утвърждаване на България като предпочитана туристическа дестинация

Мерки:

- Създаване на съдържание за единна творческа концепция и рекламни продукти за интегрирана рекламно-комуникационна кампания за бранд „България“
- Обновяване и модернизиране на Националния туристически портал с цел трансформирането му в съвременна рекламно-информационна платформа с онлайн приложение

Цел: Позициониране на бранд „България“ на целеви и перспективни пазари

Мерки:

- Проучване и разработване на План за идентифициране потенциала на нови пазари и провеждане на маркетингови кампании
- Организиране на съвместни инициативи за поддържане на активно сътрудничество с Европейската комисия, UN Tourism, ОИСП за координиране на европейските и глобални политики
- Реализиране на инициативи за привличане на преки чуждестранни инвестиции в туризма за повишаване на имиджа на България като туристическа дестинация

Приоритет: Балансирано развитие на туристическите райони

Цел: Създаване на условия за устойчиво развитие на туристическите райони

Мярка:

- Извършване на цялостна оценка на изпълнението на Концепцията за туристическо райониране на България и изготвяне на препоръки за оптимизация

МЛАДЕЖ И СПОРТ

Политиките за младежта и спорта през следващите години ще бъдат насочени към създаване на условия за модернизация на спортната инфраструктура, подкрепа за елитния спорт, насърчаване на физическата активност и подобряване на условията за младежко развитие. Основен приоритет ще бъде подготовката на българските спортисти за международни състезания чрез ефективно финансиране, внедряване на съвременни тренировъчни методи и засилване на антидопинговите мерки. Развитието на спортната инфраструктура също остава ключов приоритет, особено в регионите, където достъпът до съвременни съоръжения е ограничен. Успоредно с това ще се работи за развитие на спортни обекти, особено в училищата, за да се разшири достъпът до физическа активност. В областта на младежката политика акцентът ще бъде върху подобряване на възможностите за участие на младите хора в обществения живот, актуализиране на стратегическите документи и развитие на програми за повишаване на ключовите компетентности.

Сред предизвикателствата пред секторите се открояват необходимостта от ефективно управление на публичните средства, подобряването на спортната инфраструктура и разширяването на подкрепата за младите спортисти. Необходимо е също да се осигурят добри възможности за преход на спортистите към професионална реализация след края на активната им спортна кариера. В младежката политика ключово предизвикателство е насърчаването на по-активно участие на младите хора в процесите на вземане на решения и по-добрата координация между институциите в подкрепа на младежките инициативи.

Очакваните резултати от предложените мерки включват по-ефективно управление на ресурсите, подобрени условия за подготовка на спортистите, разширен достъп до спорт и физическа активност и по-активно участие на младите хора в обществения живот. Създаването на цифрови услуги ще улесни достъпа до информация и възможностите за реализация на младите хора за насърчаване личностно развитие и социално включване. В дългосрочен план се очаква България да се утвърди като регионален лидер в изграждането на партньорства и развитие на младежките политики и да развие конкурентен спортен сектор с международен авторитет.

Приоритети, цели и мерки:

Приоритет: Подобряване на условията за развитие на спорта в Република България и утвърждаването му като ефективен социален модел

Цел: Подобряване на условията за физическа активност, занимания с физически упражнения и спорт на хората от всички възрасти и социални групи на населението за подобряване на качеството на живот

Мерки:

- Разработване на проект на Национална стратегия за развитие на физическата активност, физическото възпитание, спорта и спортно-туристическата дейност за срок от 12 години
- Осигуряване на достъпни условия за практикуване на спорт от всички възрасти и социални групи на обществото
- Разработване и утвърждаване на програми за финансово подпомагане на спорта за всички и спорта за хора с увреждания
- Разработване на рамка на политика в областта на борбата с насилието над децата в спорта
- Разработване и предлагане на мерки за превенция на разпространението и употребата на забранени вещества

- Увеличаване на средствата за спорта за всички и за спорта за хора с увреждания – до 30 на сто на годишна база

Цел: Развитие на спорта за високи постижения

Мерки:

- Разработване и утвърждаване на програми за финансово подпомагане на спорта за високи постижения
- Създаване на условия за оптимална подготовка и за осигуряване на участието на българските спортисти на европейски и световни първенства, на Зимните олимпийски игри в Милано – Кортина 2026 г., на Летните олимпийски игри в Лос Анджелис 2028 г. и Младежките олимпийски игри
- Прилагане на съвременни методики за управление на тренировъчния и състезателен процес, за оценка на ефективността им и за подобряване на комплексното възстановяване на спортистите
- Привеждане на националното законодателство в съответствие с предстоящите промени в Световния антидопингов кодекс
- Увеличаване на средствата за спорта за високи постижения – до 30 на сто на годишна база

Цел: Подобряване на условията за развитието на млади спортни таланти

Мерки:

- Разработване и утвърждаване на нови учебни програми в спортните училища
- Разработване и утвърждаване на национални изпитни програми за професията „помощник-треньор по вид спорт“ във връзка с новия Списък на професиите за професионално образование и обучение
- Увеличение на средствата за стипендии за деца с изяви дарби в сферата на спорта (в зависимост от осигурения финансов ресурс)

Цел: Изграждане и модернизация на спортни обекти и съоръжения

Мерки:

- Изграждане или модернизиране на до 60 спортни обекта и съоръжения за практикуване на спорт по програмите за изграждане и обновяването на спортни обекти – държавна и общинска собственост (в зависимост от осигурения финансов ресурс)
- Изграждане или модернизиране на спортната база в 20 училища по съвместната програма на министъра на младежта и спорта и министъра на образованието и науката
- Стимулиране въвеждането на мерки за енергийна ефективност на спортните обекти
- Разработване на концепция и предприемане на последващи действия за изграждане на нов национален стадион, при осигурено финансиране
- Разработване на концепция и предприемане на последващи действия за управление на имотите – собственост на Министерството на младежта и спорта, в Природен парк „Витоша“
- Модернизация на Спортен комплекс „Септември“ (в зависимост от осигурения финансов ресурс)

Цел: Подобряване на процесите, свързани с предоставяне на държавно подпомагане на спорта

Мерки:

- Разработване на механизъм за ефикасен и ефективен контрол при разходване на финансови средства, предоставени от Министерството на младежта и спорта
- Дигитализация на процесите по кандидатстване и отчитане по програмите на Министерството на младежта и спорта

Приоритет: Подкрепа и развитие на младите хора в Република България

Цел: Повишаване на информираността на младите хора и цялостното им участие в обществения живот

Мерки:

- Разработване на дигитални услуги за повишаване на информираността сред младите хора
- Подкрепа за развитие на цифровите умения сред младите хора

Цел: Насърчаване активността на младите хора в процеса на вземане на решения

Мерки:

- Създаване и реализиране на концепция за „Национална младежка столица“
- Създаване на механизъм за подобряване на процесите по изпълнение на младежката политика на местно ниво

Цел: Разработване на механизми за придобиване на ключови компетентности сред младите хора

Мерки:

- Разработване и приемане на национални програми за младежта за нов програмен цикъл
- Програмна подкрепа и устойчиво финансиране за 18-те младежки центъра в страната, които ще бъдат изградени по НПВУ и при осигурен финансов ресурс
- Поетапно увеличение на средствата за финансово подпомагане по Национална програма за младежта като средство за изпълнение на приоритетите, заложи в Националната стратегия за младежта (2021-2030)

Цел: Утвърждаване на Република България като регионален хъб за младежка политика на Западните Балкани

Мерки:

- Изграждане и укрепване на ключови партньорства за младежкото развитие на Западните Балкани чрез сключване на споразумения и изпълнение на съвместни проекти
- Създаване на Балкански младежки център (в зависимост от осигурения финансов ресурс)

Цел: Подобряване на условията за предоставяне на качествени младежки услуги

Мерки:

- Актуализиране на стратегически документи и нормативни актове в областта на младежката политика

- Създаване на стандарти за предоставяне на качествени младежки услуги (младежко пространство, младежка работа, младежка кампания, младежка инициатива, психологическа подкрепа за млади хора и др.)

МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ

За гарантиране на ефективното изпълнение на Програмата за управление ще се приложи интегрирана система за изпълнение, мониторинг и отчетност, която проследява напредъка по заложените мерки, включваща:

- Измерими индикатори за изпълнение – всяка мярка е придружена от конкретни показатели, които позволяват обективно проследяване на напредъка
- Координация и взаимодействие между отговорните институции – за постигане на максимална ефективност и ефикасност е изготвен механизъм за междуинституционална координация за оптимизиране на сроковете, повишаване на качеството на изпълняваните мерки и съгласуваност на законодателните инициативи на отделните институции при изготвянето на промени в нормативните актове
- Регулярна отчетност – периодично предоставяне на информация за изпълнението на мерките, постигнатите резултати, потенциалните забавяния и необходимостта от корективни действия
- Анализ на риска, гъвкавост и адаптивност – прилагане при необходимост на коригиращи мерки, въз основа на анализ на идентифицирани проблеми и предложени решения
- Цифровизация на процеса – използване на дигитална платформа за набиране, обработка и анализ на данни в реално време за проследяване на напредъка
- Публичност и прозрачност – гражданите и институциите ще имат достъп до информация за изпълнението на мерките за постигане на заложените в Програмата цели